5 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 209 (1215)

Ազգ
Azg
armenian daily

«Թուրքիան չի կարող միաժամանակ կապեր հաստատել եւ Եվրամիության, եւ մահմեդական աշխարհի հետ»

4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելն այսօր ժամանեց Գերմանիա: Նրա 4-օրյա այցը համընկնում է մարդու իրավունքների ոտնահարման հարցում Թուրքիային բազմաթիվ մեղադրանքների ներկայացման հետ: Գերմանիայի խորհրդարանի Ստորին պալատի փոխնախագահ Կլաուս Քինքելի «Էքսպրես» օրաթերթում քննադատում է Թուրքիային մարդու իրավունքների ոտնահարման համար: Նրա խոսքերով, բանտարկյալների ոստիկանության եւ բանակի կողմից սանձարձակ ներարկելու հարցը մեծ է արժանանալ լուրջ ննադատության: Կիրքը նաեւ ասում է, որ Թուրքիան չի կարող միաժամանակ կապեր հաստատել եւ Եվրամիության, եւ մահմեդական աշխարհի հետ: Բեռլինում Դեմիրելին այսօր դիմավորել նախագահ Ռոման Հերցոգը: Վաղը Դեմիրելը կմեկնի Բոնն հանդիպելու կանցլեր Քոլին եւ կառավարության այլ անդամների:

ԱԶԳԱՅԻՆ ... ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրանտ Բագրատյանն իր հրաժարականը հանձնեց անձնական եւ պետական որոշում

Նախկին վարչապետը գրադվելու է ստեղծագործական աշխատանքով եւ խորհրդատվությամբ

ԶԱՀՐԱ ՍՈՆՍՈՍ

Հայաստանի Հանրապետության յոթերորդ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը, որը 1993 թ. փետրվարի 12-ին ստանձնեց կառավարության ղեկավարումը (մինչ այդ 1991 թ. ի սեպտեմբեր նոյեմբերին պաշտոնավարել էր ստանձնելով), երեկ հայտարարեց իր հրաժարականի մասին, լրագրողներին հրավիրելով հրաժեշտի ճաշկերույթի սրահ: «Հրաժարականը բավականին նորմալ երեւույթ եմ համարում», ասաց նա եւ շեշտեց, թե հրաժարականը իր եւ ՀՀ նախագահի գործն է: «Ես պատասխանատու եմ լինում որպես երջանիկ մարդ, որովհետեւ ինձ հնարավորություն էր ընձեռվել ավելի քան 6 տարի ծվիրաբերվել մի գործի, որի ընթացքում ունեցել եմ բնդամենը մի քանի օր արձակուրդ», շարունակեց Հրանտ Բագրատյանը, հայտնելով նաեւ, որ օրական միջին հաշվով աշխատել է 14 ժամ, առանց կիրակիների: Խոսափելով իր հրաժարականը պատ-

ճառած հանգամանքներից, նա ընդգծեց, որ դա ճիշտ որոշում էր: Այնուհետեւ, վարչապետ Բագրատյանն ասաց, թե ցանկանում է նշել չորս կարեւոր հանգամանք: Առաջինը, թե նրա, կառավարվեց զարգացման հեղափոխում, որը կառավարությանը հաջողվեց գործնականում իրականացնել, եւ Հայաստանում ստեղծել շուկայական տնտեսության սաղմերը:

Նշելով, որ այդ ընթացքը եւ դեռ է բարդ ու հակասական, վարչապետ Բագրատյանը միաժամանակ շեշտեց, որ երբ մի անգամ ես անցնեմ այդ ճանապարհը, ապա «նույնությամբ կկրկնեի բոլորը, միայն թե այդ ամենը ավելի շուտ կանեի»: Նա նաեւ հայտնեց, որ նոր կառավարությունը ոչ միայն կպահպանի եւ ետ չի նահանջի բարեփոխումների ընթացքից, այլեւ կշարունակի ու կխորացնի սկսածը:

«Դեռ ես ճանապարհը կլինի Հայաստանը», հայտարարեց նա:

Տես # էջ 2

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Արմեն Սարգսյանը Հայաստանի հինգերորդ վարչապետ

Երեկ, Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ընդունելով հանրապետության վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի հրաժարականը, մի այլ հրամանագրով, ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 55-րդ հոդվածի 4-րդ կետով, Հայաստանի վարչապետ նշանակեց Արմեն Վարդանի Սարգսյանին: Վազգեն Մանուկյանից, Գագիկ Հարությունյանից, Խոսրով Հարությունյանից եւ Հրանտ Բագրատյանից հետո Արմեն Սարգսյանը պատմության դարձավ Հայաստանի Հանրապետության հինգերորդ վարչապետը:

Նա ծնվել է 1953 թ. Երեւանում: 1976 թ., ավարտել է Երեւանի պետական համալսարանի ֆիզիկայի ֆակուլտետը: 1976-79 թթ. ուսումը շարունակել է ասպիրանտուրայում եւ ստացել ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 1979-84 թթ. նա ԵՊՀ-ի տեսական ֆիզիկայի ամբիոնի դոցենտ է, իսկ 1992 թ-ից Լոնդոնի համալսարանի պրոֆեսոր: Այդ ընթացքում, 1984-85 թթ., Արմեն Սարգսյանը գիտահետազոտական աշխատանքներ է կատարել Միացյալ Թագավորության Քեմբրիջի համալսարանում: Հետագա 5 տարիներին դասախոսել է ԵՊՀ-ի ֆիզիկայի ֆակուլտետում, իսկ 1990-91 թթ. ղեկավարել է ԵՊՀ-ի բարդ համակարգերի մաթեմատիկական մոդելավորման բաժինը, 1991-92 թթ. դասավանդել է Լոնդոնի համալսարանում: 1992 թ.-ից, անցնելով դիվանագիտական աշխատանքի, նշանակվել է Մեծ Բրիտանիայի եւ Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորությունում Հայաստանի գործերի ժամանակավոր հավատարմատար, իսկ 1993 թ.-ից՝ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան: Հետագայում Արմեն Սարգսյանին շնորհվեց նաեւ եվրոպայում ավագ դեսպանի կարգավիճակ: Նա համատեղության կարգով Հայաստանի Հանրապետության դեսպանի պարտականություններն էր կատարում նաեւ Եվրամիությունում, Բելգիայում, Նիդերլանդներում, Վատիկանում եւ Լյուքսեմբուրգում: Ունենալով արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի կարգավիճակ, Արմեն Սարգսյանը անդամակցում է նաեւ Լոնդոնի ռազմավարական ուսումնասիրությունների միջազգային ինստիտուտին, Միջազգային հարաբերությունների թագավորական ընկերության եւ Օքսֆորդի համալսարանի Ռազմավարական հետազոտությունների կենտրոնի պատվավոր անդամ է, հարաբերության, տեսական ֆիզիկայի, աստղաֆիզիկայի եւ մաթեմատիկական մոդելավորման բնագավառներում բազմաթիվ հոդվածների եւ գրքերի հեղինակ: Արմեն Սարգսյանը ամուսնացած է, ունի երկու որդի: Հարկ է նշել նաեւ, որ դեսպան Սարգսյանը իր դիվանագիտական գործունեության ընթացքում այցի է ընկել աշխատասիրությամբ, արհեստավարժությամբ եւ համարվում է ներկա նախագահի ամենավստահելի անձանցից մեկը:

ՂԱՐԱԲԱՂ

ԼՂՀ ԿԸՀ-ն գրանցել է նախագահության երեք թեկնածուի

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Նոյեմբերի 4-ին տեղի է ունեցել ԼՂՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նիստ, որի ժամանակ ԿԸՀ նախագահ Մուշեղ Օհանջանյանը հրապարակել է նախագահության թեկնածուների գրանցման մասին որոշումը: ԿԸՀ-ն գրանցել է ԼՂՀ ԱԺ պատգամավոր Բորիս Առուշանյանի, ԼՂՀ կոմկուսի կազմկոմիտեի նախագահ Հրանտ Մելքումյանի, ԼՂՀ նախագահի պաշտոնակատար Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունները:

ԼՂՀ կառավարության հանրային կապերի տեսչության պետ Արբեն Դավթյանի թեկնածության գրանցումը մերժվել է ստորագրությունների հավաքման ընթացքում թույլ վարչաստարածքային բաժանման հավասարաչափության սկզբունքի խախտման պատճառով:

Ղարաբաղյան բանակցությունների հերթական փուլը Հելսինկիում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Զրույցներն այսօր շատ օգտակար էին», նոյեմբերի 2-ին Երեւանում հայտարարեց Ֆինլանդիայի արտաքին գործերի նախարար Տարյա Հալոնենը ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ հանդիպումից հետո:

«Մենք քննարկեցինք հիմնականում Մինսկի գործընթացը, քանի որ ներկայումս Ֆինլանդիան եւ Ռուսաստանն են ԵԱՀԿ Մինսկի կոնֆերանսի համանախագահները: Մենք փորձում ենք օգնել ձեզ եւ օգնել նաեւ Ադրբեջանին գտնելու այդ խնդրի լուծումը: Մենք պարզապես ուզում էինք զգալ, տեսնել, որ գործընթացը կա, եւ ամեն բան կարգին է», ասաց նա:

«Մեզ մոտ Հելսինկիում նոյեմբերին տեղի կունենա բանակցությունների մի փուլ եւս: Ես չափազանց զգուշավոր լավատես եմ: Ոչ մի շատ որոշակի բան չկա, որ Ֆինլանդիան այժմ բաղձում է Մինսկի կոնֆերանսի համանախագահությունը: Մենք գտնում ենք, որ արեցինք այն, ինչ կարող էինք այս ժամանակահատվածում: Եվ թվում է, զանկացողները կան մեր տեղում գտնվելու: Բայց այնքան ժամանակ, քանի դեռ մենք համանախագահ ենք, այսինքն մինչեւ Լիսաբոնի գագաթաժողովը, մենք դեռ կարող ենք հասնել ինչ-ինչ արդյունքների: Մեր հնարավորությունները դեռ սպառված չեն»:

Անդրադառնալով Լեռնային Ղարաբաղում նախագահական առաջիկա ընտրություններին, Ֆինլանդիայի արտգործնախարարը նշեց, թե միայն նշել է, որ հիմա կարեւոր է խաղաղել այն ամենից, ինչ կարող է բարդացնել բանակցային գործընթացը:

Նախագահ Ելցինը կվիրահատվի այս շաբա՞թ

4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Կրեմլն այսօր հաղորդեց, թե նախագահ Ելցինի առողջական վիճակը գոհացուցիչ է: Նրա բժիշկներն ուսումնասիրում են վիրահատությունը սկսելու մանրամասները՝ պարզելու, թե արդյո՞ք նախագահը լիովին պատրաստ է սրտի վիրահատությանը: Ամերիկացի սրտի հայտնի վիրաբույժ Դեբեյկին, որը երեկ Մոսկվա է ժամանել, այսօր հայտարարեց, թե վիրահատությունը տեղի կունենա այս շաբաթ: Ռուս բժիշկները վիրահատության օրը չեն հրապարակելու, քանի որ դա գաղտնիք է համարվում: Արտաքին խումբը ղեկավարում է Դեբեյկիի դպրոցն անցած Ակչուրինը: Դեբեյկին եւ ամերիկացի 3 այլ վիրաբույժներ ներկա են գտնվելու, սակայն չեն մասնակցելու վիրահատությանը:

Մարդակերներն էլ են ինքնիշխան

4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA, RFI: Սրտի նոպայից մահացավ Կենտրոնական Աֆրիկյան Հանրապետության նախկին ինքնակոչ կայսր Ժան Բեդել Բոկասան: Նա մահացավ 75 տարեկան հասակում, երկրի մայրաքաղաք Բանգիում: Ֆրանսիական զինված ուժերի նախկին զինվոր Բոկասան 65 թվականի հեղաշրջման շնորհիվ էր գրավել իշխանությունը ԿԱՀ-ում եւ աշխարհին հայտնի էր որպես դաժան եւ խենթ տիրակալ: Ֆրանսիայի աջակցությամբ Բոկասան 79 թվականին գահընկեց արվեց եւ, մասնավորապես մարդակերության համար, մահապատժի դատապարտվեց: Ավելի ուշ մահապատիժը փոխարինվեց ցմահ բանտարկությամբ, իսկ հետո ինքնակոչ եւ մարդակեր կայսրին ներում շնորհվեց:

«Իսրայելի ծրագրերը պատերազմի են հանգեցնում»

4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Մերձավոր Արեւելքի խաղաղության գործընթացը քննարկելու նպատակով Կահիրեում այսօր հանդիպում ունեցան Եգիպտոսի եւ Սիրիայի նախագահներ Հոսնի Մուբարաքն ու Հաֆեզ Ասադը: Նրանք կենտրոնացան Ռուսաստանի արտգործնախարար Պրիմակովի եւ Ֆրանսիայի նախագահ Շիրակի կողմից Մերձավոր Արեւելք կատարած այցերի վրա: Իսրայելի մի նախարարությունից այսօր ստացված հաղորդագրության համաձայն, Իսրայելը մտադիր է հրեական նոր բնակավայրեր կառուցել Հորդանան գետի արեւմտյան ափում: Պաղեստինյաններից մեկի խոսքերով, չնայած պաղեստինցիների մեծամասնության ընդդիմությանը, այստեղ 20 հազար նոր բնակարան կառուցելու մտադրություն կա: Պաղեստինի խորհրդարանի պատգամավորներից մեկի խոսքով՝ Իսրայելի այս ծրագրերը տանում են պատերազմի:

ԲԱԼԿԱՆՆԵՐ

Սերբիայի ընտրություններում հաղթում է Միլոշեւիչի ղեկավարած դաշինքը

4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Շաբաթավերջին Սերբիայում անցկացված խորհրդարանական ընտրություններում, նախնական արդյունքների համաձայն, ձայների մեծամասնություն է ստանում նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչի կողմից ղեկավարվող ձախակողմյան դաշինքը: Ընտրական հանձնաժողովի հայտարարության համաձայն, ձայների 50 տոկոսի հաշվարկից հետո պարզվել է, որ դաշինքը ստացել է ձայների 48 տոկոսը: Կոալիցիոն կառավարության մեջ են մտնում Միլոշեւիչի «Սերբական սոցիալիստական», նրա կնոջ Միրյանայի «Համախմբված ձախ» եւ «Նոր ժողովրդավարական» կուսակցությունները: Ընդդիմադիր կուսակցությունների դաշինքը միասին բեր, թեեւ նախնական հաշվարկներով, ստացել է ձայների 24 տոկոսը, ծայրահեղ ազգայնական «Սերբական արմատական կուսակցությունը» ձայների 20 տոկոսով ընթանում է երրորդ տեղում: Կիրակիօրյա ընտրություններն անցկացվեցին Հարավսլավիայի դաշնակցային խորհրդարանի, ինչպես նաեւ Մոնտենեգրոյի տեղական խորհրդարանի համար: Չի ընդգծել, որ ներկա Հարավսլավիան կազմված է Սերբիայից եւ Մոնտենեգրոյից, ինչ առաջ նույնպես էր Չեռնոգորիա:

Սկիզբը էջ 1

Թե ի՞նչ սրտանցիմներ ունի նոր կառավարությունից մեր հարցին Բագրատյանը հակադարձեց, ասելով, թե լավ չի լինի, որ ինքը հաջորդությունը գրավի: Հույս հայտնելով, որ իր հաջորդականությունը կշարունակվի, վարչապետն այն կարծիքը հայտնեց, որ անցած երեք ճգնաժամային տարիների իրենց հաջողակությունը, առաջ 7-րդ ամսում կանեն այն, ինչ որ իրենք էին անում: Ցանկանալով վճարողը նույն է ժողովուրդը:

«Որտեղ հայ մարդ եւ հայրենասիրությունը ...[illegible], որ Հայաստանում ոչ մի անգամ գործադուլային շարժում չունեցավ», ասաց Հրանտ Բագրատյանը, դա վերագրելով ոչ թե այն բանին, որ իրենց մասին ժողովուրդը բարձր կարծիք է ունեցել, այլ արդյունքի համախմբությունն է: Հրանտ Բագրատյանը հայտարարեց նաեւ, որ թե իր ստորագրած որոշման [illegible], ըստ նրա, դրամավարկային չէ եւ մի աջակցության (երբ 1994 թ-ի փետրվարին քաղաքական հարցերի պատճառով համաձայնություն չեն կար), Հայաստանը կարողացավ իր ուժերով սկսել բարեփոխումները եւ վիճակը կայունացրեց: Իսկ 1994 թ. դեկտեմբերի 1-ից, երբ արդեն ստացվեց ֆինանսական աջակցություն, բարեփոխումները համակարգված բնույթ կրեցին:

Ազգային դրամի հարցում նա հաստատեց, որ սխալ բայց չի տրվել, եւ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրանտ Բագրատյանն իր հրաժարականը համարեց անձնական եւ պետական որոշում

Նախկին վարչապետը զբաղվելու է ստեղծագործական աշխատանքով եւ խորհրդատվությամբ

նոր կառավարությանը ամենայն բարիք. Բագրատյանը պատրաստակամություն հայտնեց անհրաժեշտության դեպքում հասարակական կարգով խորհուրդներ տալ:

Երկրորդ արդյունքը նա համարեց այն, որ երբ համեմատելու լինենք այն, ինչ կառավարությունը ստացել էր եւ հիմա, ապա դա ավելացվել է 13 տոկոսով: Իսկ տնտեսության [illegible] մասին խոսելիս ըստ նրա պետք է հիշել, որ դա արվել է համաշխարհային կառուցվածքային ճգնաժամի պայմաններում:

Երրորդ արդյունքը Հրանտ Բագրատյանը համարեց տարածաշրջանում համեմատաբար եզր զինված ուժերի ստեղծումը: Նրա ասելով, վերջին շրջանի [illegible] զինված ուժերը խաղաղացվել են: Ստեղծվել է նոր [illegible] համակարգ:

Չորրորդ արդյունքը համարվեց առաջնային ենթակառուցվածքների պահպանված հաջորդությունը: Կարգի են բերվել էներգետիկան, ջրամատակարարումը, ճանապարհները, տրանսպորտային համակարգը: Ըստ նրա, այս ենթակառուցվածքներից հետո պետք է ձեռնամուխ լինել բուն արտադրությանը, որն արդեն կանենք ուրիշները:

Հիշելով 1993 թ. փետրվարին նա ասաց. «Մենք անդունդից հանեցինք երկիրը», միաժամանակ հույս հայտնելով, որ 1997-ին շեշտակի վերելք կլինի: Իր ներածական խոսքի վերջում վարչապետը շնորհակալություն հայտնեց ժողովրդին, նշելով, որ սկզբնական վիճակում, երբ նոր դեռ չկար եւ հինը քայքայվում էր, առաջին կաղ չունենք իր գնալու հետ), 1997 թ. հունվարի 1-ից 20 տոկոսով կբարձրացվի բյուջետային աշխատողների աշխատավարձը, ուսուցիչներինը 10 տոկոսով, երեխաների նպաստները 15 տոկոսով, իսկ նոր կառավարությունը որոշում կընդունի կենսաթոշակների բարձրացման վերաբերյալ: Ոստիկանի, ըստ Բագրատյանի, «Սա իմ վաստակած որոշումն է, որը պետք է կայանար դեռ 15-20 օր առաջ, եւ դրա ստորագրման մասին տեղյակ են բոլոր եւ ՀՀ նախագահը»: Չմանրամասնելով իր հրաժարականի պատճառները, Հրանտ Բագրատյանը ասաց, թե դա ոչ միայն իր անձնական, այլեւ պետական որոշում էր: «Ի վերջո, ես նաեւ չաշխատելու իրավունք ունեմ», ասաց նա, իսկ թե ինչո՞վ կզբաղվի հրաժարականի հաջորդ օրը պատասխանեց. «Նախեւառաջ, լավ կքնեմ»: Հրանտ Բագրատյանը հայտնեց, որ պետական պաշտոն չի զբաղեցնի, բայց կշարունակի ակտիվ գործել, կարդի երեւանում եւ ընթացում է վերջացնել իր տնտեսական գիրքը: Պատասխանելով մեր այն հարցին, թե ինչպե՞ս են համապատասխանում իրականությանը այն լուրերը, թե Հրանտ Բագրատյանը կաշխատի Համաշխարհային բանկում կամ Միջազգային արժութային հիմնադրամում, վարչապետը նշեց, որ դա իր անձնական գործն է, բարեկամներ, ընկերներ ունի եւ կփորձի ունեցած փորձը հաղորդել, օգտակար լինել ոչ միայն Հայաստանին, այլեւ այլ երկրներին:

Հրանտ Բագրատյանը կարեւոր համարեց նաեւ այն, որ առանց Միջազգային արժութային հիմնադրամի երբ 1993 թ. հոկտեմբերի 18-ին Մոսկվայում հայտարարվեց նոր ռուբլու գոտու մասին, Հայաստանը ստացավ ընդամենը մեկ ամսով, դրամը շրջանառության մեջ մտցնելով նոյեմբերի 23-ին: Այնուամենայնիվ, նա ընդունեց, որ դրամը հարկավոր էր մի քանի շաբաթ շուտ մտցնել:

Անդրադառնալով ԱԺ ներկայացվելիք բյուջեի նախագծին, վարչապետը նշեց, թե դա մեր հնարավորությունների ամփոփագիրն է: Բացառելով որեւէ մրցակցություն ԱԺ-ի եւ կառավարության միջեւ, նա լրագրողներին հորդորեց սպասել մինչեւ դեկտեմբերի 20-25-ը, երբ հայտնի կդառնա, թե ինչպես է ԱԺ-ն ընդունում բյուջեն: Ի դեպ, նոր բյուջեում հնարավորություն է ընձեռվելու ոչ պետական մամուլի միջոցների ֆինանսավորման համար: Ինչ վերաբերում է ներքաղաքական իրավիճակին, ապա ըստ Հրանտ Բագրատյանի, պետք է տարանջատել լինել: Նրա ասելով, նախեւառաջ պետք է աշխատել: Հ. Բագրատյանը հույս հայտնեց, որ եռկողմանիությունը, ալ անհրաժեշտությունը կա, սակայն մայրանը տեղի կունենա. «Քաղաքական գործիչները պետք է իրենց ամբիցիաներից վեր կանգնեն, իսկ պետական գործիչները պետք է մտածեն ծիշեն եւ պաշտոնը չնույնացնեն սեփական անձի հետ», հայտարարեց նա:

Վարչապետը նշեց նաեւ, որ չի կարելի պետականությունը սեփական ունեցածի եւ կամքի հետ: Բայց նա իրավիճակը աղետալի չհամարեց եւ հույս հայտնեց, որ հանրապետությունը դուրս կգա այս իրավիճակից:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Տարաձայնություններ «ՀՀ ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրինագծի շուրջ

Ազգային ժողովում հերթական եռօրյայից առաջ եւ ընթացքում միջանցքներում ընթացող խոսակցությունները գրեթե բացառապես վերաբերում էին վարչապետի հրաժարականին: Վարչապետը մամուլի ասուլիս հրավիրել էր միայն ժամը երեքն անց կեսին, սակայն մի քանի ժամ առաջ արդեն խորհրդարանում հնչում էր Արմեն Սարգսյանի անունը:

Ինչ վերաբերում է բուն եռօրյայի օրակարգին, դարձյալ քննարկումներ ծավալվեցին անցյալ նիստից մնացած կառավարությանը օրենքի ուժ ունեցող որոշում ընդունելու լիազորություն տալու շուրջ: Արդեն գրվել է, լիազորությունները կառավարությունը պահանջում է զինված ուժերին վերաբերող երկու կանոնադրություն հաստատելու համար: Թեեւ ՊՆ փոխնախարար Վահան Շիրխանյանը պատգամավորների մի մասի կողմ լինելն աշխատում էր ապահովել, Ազգային ժողովը կարծես թե հակված է մեկ այլ տարբերակի: Այն է՝ կառավարությունը կանոնադրությունների նախագծերը օրենսդրական նախաձեռնության տարբերակով ներկայացնի Ազգային ժողով: Ամեն դեպքում, այսօրվա նիստում ընթացող քննարկումները վերջնականապես խնդիրը կլուծեն:

Իսկ երեկ նստաշրջանի օրակարգում քննարկվող առաջին հարցը՝ «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքում, ՀՀ քրեական եւ քրեական դատավարության օրենսգրքերում փոփոխություններ եւ լրացումներ կատարելու մասին» օրինագիծն էր: Նախատեսվում էր այն ընդունել երկրորդ ընթերցմամբ, սակայն կատարված աշխատանքները համարվեցին գոհացուցիչ եւ օրինագիծը ընդունված է վերջնականապես:

Առավել հետաքրքրություն ներկայացնող հարցը օրակարգում կառավարության կողմից ներկայացված «ՀՀ Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքի նախագիծն էր: Այս օրինագիծը նույնպես նախորդ եռօրյայում քննարկվել էր, սակայն կարծես Պատգամավորների շրջանում հնչում են մտահոգություններ, որ առանձին հատվածներ հստակ ձեւակերպված չեն, թույլ են տալիս իրավունքների սահմանազանցում (օրինակ՝ հոդվածը, որ նախատեսում է անվտանգության մարմինների կողմից անհրաժեշտության դեպքում ծայնագրում-տեսագրումներ, ըստ ԱՆ նախարար Սերժ Սարգսյանի, վերաբերում է հանրային միջոցառումների դեպքին, իսկ պատգամավորները մտավախություն ունեն, թե հոդվածը որոշակիորեն չի արգելում նույն ձայնագրում-տեսագրումները անհատի պարագայում, ինչը կնշանակեր միջամտել անձի կյանքին նույնիսկ առանց նրա համաձայնության): Ընդհանրացնելով, տարաձայնություններ կան օրինագծի շուրջ եւ առայժմ առաջին ընթերցմամբ ընդունված «ՀՀ Ազգային անվտանգության մարմինների մասին» օրենքի նախագիծը մինչեւ երկրորդ ընթերցում, հուսանք, եւս կան բարեփոխումների կենթարկվի:

Ընդմիջումից հետո նիստում որոշում ընդունվեց «Պետական եւ ծառայողական գաղտնիքի մասին» օրենքի նախագիծը առաջին ընթերցմամբ ընդունելու շուրջ եւ սկսվեցին քննարկումները կառավարության ներկայացրած «Աղանդավորության մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ, որոնք կշարունակվեն այսօրվա նիստում:

ԱՐՄԻՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Ազգային համաձայնություն» դաշինքը սատար է կանգնում հացադուլավոր բանտարկյալներին

«Նկատի ունենալով Վահան Հովհաննիսյանի եւ նույն գործով անցնող մյուս ամբաստանյալների կասարած ֆայլի դրդապատճառները եւ այդ ֆայլի վտանգավորությունը, որն ուղղված է այն ձեռնարկողների կյանքի դեմ՝ մենք Հայաստանի իշխանություններից, որոնք այս ամենի անմիջական պատասխանատուներն են, պահանջում ենք. կասեցնել որոշակի նկատառումներով հարուցված գործերն ու քաղաքական բնույթ կրող դատավարությունները եւ անհապաղ ազատ արձակել անհիմն կերպով պետական ծանր հանցագործությունների մեջ մեղադրվող պետական գործիչներին»: Այս հայտարարությամբ հանդես է եկել «Ազգային համաձայնություն» միավորումը, անդրադառնալով «Վահան Հովհաննիսյան+30» գործով մեղադրվող անձանց կողմից ձեռնարկված հացադուլին եւ դրա դրդապատճառներին: Հայտարարության մեջ նշվում է նաեւ, որ միավորումը պահանջում է ձեռնպահ մնալ առկա քաղաքական խնդիրները դատական ուժային հավելհարդարներով լուծելու գործելակերպից, իսկ արդարադատության մարմիններին զերծ պահել քաղաքական պատվեր կատարողի դերից: Միաժամանակ պահանջվում է նաեւ դադարեցնել քաղաքական գործիչների եւ կազմակերպությունների նկատմամբ իրականացվող հետապնդումները:

Էմիլ Գաբրիելյանը՝ «Տարվա մարդ»

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ Ամերիկայի կենսագրական ինստիտուտը «Տարվա մարդ» է ճանաչել ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ակադեմիկոս Էմիլ Գաբրիելյանին: Նա «Ոսկե սկավառակի» է արժանացել: Գիտնականին հղված նամակում ասված է, որ ինստիտուտը նրան նման պատվի է արժանացրել համաշխարհային խոշոր նվաճումների եւ հանուն մարդկության բարօրության ավանդի համար: Էմիլ Գաբրիելյանը հանրապետության ԳԱԱ փոխնախագահն է, դեղորայքի եւ բժշկական տեխնոլոգիաների գործակալության տնօրենը, ավելի քան 300 գիտական աշխատությունների հեղինակ:

ՀԵՏԸՆՏՐԱԿԱՆ

Դատախազության եվ ՄԳ անդամների համատեղ հանձնախմբերը ստուգում են տեղամասերի կասկածելի համարվող փաստաթղթերը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Սահմանադրական դատարանի մասին ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի համաձայն, ՀՀ ՍԴ հանձնարարել է հանրապետության դատախազությանը սեպտեմբերի 22-ի նախագահական ընտրություններին առնչվող առանձին հարցերի վերաբերյալ ստուգումներ կատարել եւ ՍԴ ներկայացնել ՀՀ դատախազության եզրակացությունը: Գլխավոր դատախազի հրամանով նոյեմբերի 1-ից ստեղծված են 8 հանձնախմբեր: Երեւան քաղաքում ընտրությունների արդյունքները ստուգելու նպատակով հանձնախմբում ներգրավված են 9 դատախազներ եւ Սահմանադրական դատարանի ներկայացուցիչներ, իսկ մյուս մարզերի տարածքների փաստաթղթերը ստուգելու համար՝ 3-4 անդամներից կազմված հանձնախմբեր: Բոլոր հանձնախմբերի հետ ստուգումներին մասնակցում է ՍԴ-ի ներկայացուցիչը: Դատախազների գերակշռող մասը՝ մոտ 90-95 տոկոսը, ներգրավվել է հանրապետության դատախազության կենտրոնական աշխատակազմից, իսկ մի շարք անդամներ ընդգրկվել են Երեւան քաղաքի եւ նախկին վարչական շրջանների, տարածքների դատախազություններից: ՀՀ դատախազության ընդհանուր հսկողության բաժնի դատախազ (որը ներկա ստուգումների ընթացքում իրականացնում է մամուլի հետ աշխատանքը) Հայկ Մարգարյանի խոսքերով, դատախազներին հանձնախմբերի աշխատանքներում ընդգրկելիս առաջին հերթին հաշվի են առնվել նրանց մասնագիտական գիտելիքները եւ աշխատանքային փորձը:

Հանձնախմբերը ԿԸՀ-ից ստանում են ծխատուփերը, արձանագրությունները, կտրոնները զմռսված վիճակում, բացում ՍԴ ներկայացուցչի ներկայությամբ, աշխատանքներն ավարտելուց հետո նորից փաթեթավորում, զմռսում եւ վերադարձնում են ԿԸՀ:

Հ. Մարգարյանը նշեց, որ հանձնախմբերը աշխատում են մեծ ծանրաբեռնվածությամբ՝ մինչեւ գիշերվա ժամը 00.-01.00, որպեսզի կարողանան կարճ ժամկետում՝ 5 օրվա ընթացքում, ավարտին հասցնել եւ լիարժեք եզրակացություն ներկայացնել ՍԴ-ին: Վերջինս էլ պետք է որոշում կայացնի:

Ըստ Հ. Մարգարյանի, դատախազները նշում են այն խախտումները, որոնք ենթակա են տեղերում ստուգման: Հանձնախումբը կլինի տեղերում՝ մարզերում, եւ կկազմի իր եզրակացությունը: Շատ հավանական է, որ նոյեմբերի 4-ից խմբի առանձին անդամներ կլինեն տարբեր մարզերում, տեղամասերում եւ անհրաժեշտության դեպքում կարող են ստուգել փաստաթղթերի համապատասխանությունը, լսել բողոքների (եթե այդպիսիք լինեն) հեղինակներին: Այնպես որ ներկայացված յուրաքանչյուր խախտում եւ բողոք պետք է ստուգման ենթարկվի:

Ստուգումները, ինչպես Նոյյան Տապանի գործակալության թղթակցին հայտնեց ՍԴ անդամ Վալերի Պողոսյանը, մի խնդիր ունեն՝ համոզվել դիմում ներկայացրած կողմի արդարացիության կամ ոչ արդարացիության մեջ եւ համապատասխան եզրակացություններ անել: Ստուգվում են տեղամասերի կասկածելի համարվող փաստաթղթերը:

Ինչպես նշեց Վ. Պողոսյանը, նոյեմբերի 3-ին իրենց հանձնաժողովի կողմից տեղամասերից մեկի փաստաթղթերի ստուգման ընթացքում հայտնաբերվել է մի կոպիտ սխալ՝ ամփոփիչ արձանագրության մեջ չի նշվել լրացուցիչ ցուցակի առկայությունը, որն էլ կարող է դառնալ տարակարծությունների հիմք: «Սակայն եղած նյութերից ինձ համար միանգամայն հասկանալի է, որ թյուրիմացություն է, չիմացության հետեւանք», ասաց Վ. Պողոսյանը: Նա խուսափելով «սխալ մեկնաբանություններից», հրաժարվեց վերը նշված փաստի կապակցությամբ հայտնել ընտրական տեղամասի համարը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 2 տարի
Գրանցված է [illegible]
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խմբագրություն
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562947, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Ձեռագրերը «Ազգին» չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ընթացիկ

ԾԱՂԿԱՁՈՐ

Պիտեր Թոմսոն. «Նախագահական ընտրություններում դրսից որեւէ ազդեցություն չի եղել»

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, հոկտեմբերի 30-ից նոյեմբերի 1-ը Ծաղկաձորում անցկացվեց «Զանգվածային լրատվության տեղական միջոցները եւ ընտրությունները» թեմայով սեմինար, որը ՏԱՄԻՍ-ի ժողովրդավարության ծրագրի կողմից ֆինանսավորվող նախագծի շրջանակներում կազմակերպեց եւ իրականացրեց Երեւանի մամուլի ակումբը: Սեմինարի աշխատանքներին կանդրադառնանք առանձին հրապարակումով, իսկ մինչ այդ ներկայացնենք այն կարճ հարցազրույցը, որ հաջողվեց վերցնել Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Պիտեր Թոմսոնից, որը ելույթ ունեցավ սեմինարի մասնակիցների առջեւ:

– Հայաստանի մամուլում եղան որոշ հրապարակումներ, թե նախագահական ընտրությունների ժամանակ օտար ուժերը մեծ աջակցություն են ցույց տվել ընդդիմությանը: Մինչեւ անգամ որոշ պաշտոնյաներ կոպիտ որակումներ տվեցին Արեւմուտքի հասցեին: Ձեր կարծիքով, որքան էր արտասահմանյան երկրների ազդեցությունը այդ ընտրություններում:

– Ես դրսից ոչ մի ազդեցություն չեմ զգացել: Եվ ընդհանուր առմամբ, Միացյալ Նահանգները հետաքրքրված էր մի բանով, որ ընտրությունները լինեն ազատ եւ արդար: Բայց մեզ քննադատեցին եւ ընդդիմության, եւ կառավարության ներկայացուցիչները: Երկու կողմից էլ քննադատություն հնչեց: Բայց իմ կարծիքով, դրսից ոչ մի ազդեցություն չի եղել:

– Մի այլ գնահատականի համաձայն, ԱՄՆ-ը եւ այլ պետություններ այս ընտրությունների արդյունքները օգտագործում են Ղարաբաղի խնդրում հօգուտ Ադրբեջանի որեւէ լուծում գտնելու եւ Հայաստանի վրա ճնշում գործադրելու հարցում: Որքանո՞վ է այն համապատասխանում ԱՄՆ-ի որդեգրած քաղաքականությանը:

– Կարծում եմ, եթե որեւէ մեկը փորձի նման բան անել, մեծ սխալ կգործի: Հայաստանի կառավարությունը կշարունակի գործել ելնելով իր շահերից եւ իր նպատակներից: Եվ եթե որեւէ մեկի մոտ նման գաղափար լինի, այն ուղղակի չի իրականանա:

– Նախագահական ընտրություններից հետո շատ երկրների ղեկավարներ շտապեցին շնորհավորել Տեր-Պետրոսյանին, բայց ԱՄՆ նախագահ Քլինթոնը դեռեւս չի շնորհավորել: Դա կապվա՞ծ է ԱՄՆ նախագահական ընտրությունների, Հայաստանի նախագահի երդման արարողության, թե՞ Սահմանադրական դատարանի վերջնական որոշման հետ:

– Երկու նախագահների միջեւ անընդհատ նամակագրական կապ կա, որը երբեք չի ընդհատվում: Ես վերջերս դրանցից մեկը ստացա եւ այն շուտով տեղ կհասցնեմ:

Զրույցը վարեց
ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆԸ

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը այս տարի ավարտել է 30-ից ավել ծրագրեր

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամն արդեն բոլորել է գործունեության 4-րդ տարին: Նախորդ եւ այս տարվա ձեռքբերումներին, ինչպես նաեւ ընթացիկ աշխատանքների մանրամասներին տեղեկացանք հիմնադրամի գործադիր վարչությունում:

1995-96 թթ. հիմնադրամը սկսել եւ ավարտին է հասցրել երեսունից ավել ծրագրեր Լեռնային Ղարաբաղում եւ Հայաստանում: Հիմնադրամի այս տարվա կարեւորագույն ծրագիրը Հայաստանը Լեռնային Ղարաբաղին կապող «Գորիս-Ստեփանակերտ» ավտոմայրուղու շինարարությունն է, որ միաժամանակ ընթանում է 3 հատվածներում:

ԼՂ-ում շահագործման է հանձնվել «Միրուշեն-Ավետարանոց» 22 կմ-ոց ավտոճանապարհը, որը Մարտունու շրջանի սահմանամերձ լեռնային գյուղերը կապում է Ստեփանակերտի հետ: Շարունակվում է «Փայլուջա-Ստեփանակերտ» ջրատարի շինարարությունը, որն արդեն մոտ է ավարտին, ավարտվում է նաեւ Ստեփանակերտի օդակայանի ջրատարի շինարարությունը, եւ կառուցվում են ջրամբարներ ու մաքրման կայանը: Շահագործման են հանձնվել Հադրութի ջրատարի մաքրման կայանը եւ Քարվաճառի ջրատարի [illegible]:

Այս տարվա հունվարից գործում է Ստեփանակերտի մանկական հիվանդանոցի ինֆեկցիոն բաժանմունքը: Հիմնադրամը [illegible] շրջանակում մասնակցություն է ցուցաբերել ԼՂ-ի գյուղատնտեսությանը, [illegible] հաստատությունների, [illegible] խնդիրների լուծմանը, [illegible]:

Հիմնադրամի ջանքերով շահագործման է հանձնվել նաեւ Գորիսի [illegible] կայանի շենքը:

Գյումրիում երկրաշարժից տուժածների համար կառուցվել է 2 բնակելի շենք 16 բնակարանով: Վերանորոգվել է թիվ 1 դպրոցը եւ կից բացվում է նոր մանկապարտեզի շինարարությունը, որը կրթական հաստատություն լինելուց բացի, պատմամշակութային արժեք ունեցող հին կառույց է եւ ընդգրկված է «Կումայրի» պատմամշակութային արգելանոցում:

Վանաձորում հիմնադրամը շահագործման է հանձնել «Տարոն-4» թաղամասի մանկապարտեզը եւ 22 դասասենյակով դպրոցը: Ներկայումս կառուցվում է «Տարոն-2» թաղամասի պոլիկլինիկան, որը կհագեցվի ժամանակակից բժշկական սարքավորումներով: Ընթանում է Թալինի շրջանի Ոսկեթաս գյուղի միջնակարգ դպրոցի վերականգնման աշխատանքները:

Ավարտին են հասցվել Բաղրամյան շրջանի հինգ գյուղերի ջրամատակարարման ցանցի շինարարությունը, Հայաստանը Վրաստանին կապող ճանապարհի հիմնանորոգման աշխատանքները, Երեւանի [illegible] աշխատանքները: Շահինյանի անվան ֆիզիկամաթեմատիկական թեքումով դպրոցի էլեկտրոնիկ դպրոցի մասնաշենքի շինարարությունը, այն կահավորվել է ժամանակակից սարքավորումներով: Սկսվել է նույն դպրոցի համալսարանական մասնաշենքի վերանորոգման աշխատանքը:

Հիմնադրամի անունով բարերարի ֆինանսավորմամբ կառուցվել է ՀՀ պաշտպանության նախարարության [illegible] նոր մասնաշենքը: Ընթանում է [illegible] շինարարությունը:

[illegible]

ՍԵՓԱԿԱՆԱՇՆՈՐՀՈՒՄ

Վաուչերը՝ տնտեսության հայելի

Ժողովրդավար երկրների տնտեսության կառուցվածքում առանձնահատուկ տեղ է զբաղեցնում մասնավոր հատվածը, որի զարգացածության աստիճանով եւ կարելի է որոշել տվյալ երկրի «ժողովրդավարության գործակիցը»: Հայաստանը, որպես խորհրդային համակարգից անջատված առաջին երկրներից, [illegible] «արագորեն ժողովրդավարության հասնելու» գաղափարը եւ շուտափույթ կերպով սկսեց հայտնի բարեփոխումները հողի եւ այլ օբյեկտների սեփականաշնորհման, գների ազատականացման եւ այլն: Կարեւոր է նաեւ այն, որ մեր հանրապետությունը կարծես ունեւոր համար նախադրյալներ դեռ 1986-87-ից հետո բավական սկսվել էր կոոպերատիվ շարժումը, որի կշիռը տնտեսության կառուցվածքում խորհրդային երկրում նախադեպը չունեցող մի ցուցանիշ էր: Բացի այդ, ժողովուրդն ինքն էր ձգտում դեպի մասնավոր սեփականություն, եւ դա արդեն բխում էր ազգային մտածելակերպից: Այնուամենայնիվ, բախտորոշ էին այն բացթողումները, որոնց հետեւանքով մենք այսօր ականատես ենք մենաշնորհությանը նաեւ տնտեսության ոլորտում:

Նախ, այդպես էլ չորոշվեցին մարդկային զբաղվածության այն ոլորտները, որոնք ամենից նախընտրելին էին հանրապետության տնտեսության կառուցվածքում: Արդյունաբերությու՞նը, ո՞ր ճյուղը՝ ծանր, թեթեւ, կամ էներգետիկա, մետալուրգիա, ֆինանսական արդյունաբերություն, տեխնիկ, կամ նույն ֆինանսական արդյունաբերության ո՞ր ներկայացուցիչ հիմնային ֆինանս, թե՞ [illegible] եւ այլն: Նույնը գյուղատնտեսության մասին, տրանսպորտի, կապի, տնտեսության ոչ արտադրական ոլորտների... Փոխարենը որոշվեց «զարգացնել ինչ հնարավոր է», դա ծնեց հայտնի խառնաշփոթ եւ հաճախ չարդարացված ծրագրեր: Միայն մեկ օրինակ. հայտնի է, որ վառելիքային օգտակար հանածոները, մասնավորապես նավթը, օրգանական ծագման են եւ ձեւավորվում են տասնյակ միլիոն տարիների ընթացքում: Հետեւաբար, օրինակ, նավթի հանքավայրերը կարող են լինել միայն հին հարթավայրային շրջաններում Սաուդյան Արաբիա, Սահարա, Թուրքեստան եւ այլն: Լեռներում (որոնք երկրաբանական տեսանկյունից երկրի երիտասարդ հատվածներ են) նման հանքավայրեր չեն կարող ունենալ պետական նշանակություն՝ ծախսերը կգերազանցեն շահույթը: Մինչդեռ այս ոլորտում ստորագրվել են ինչ-որ պայմանագրեր, եւ շատ հարցեր մնում են դեռ բաց: Ինչեւէ, այս առումով հետեւանքով հանրապետության տնտեսության մասնավոր հատվածը կատարեց որակական նահանջ, երբ 1990-91-ին ձեռնարկված հատվածում ներգրավվածները հիմնականում արտադրողներ էին, սակայն այնուհետեւ նրանք վերածվեցին սպասարկողների եւ առեւտրականների: Պարզ չէր ի՞նչ արտադրել, որտե՞ղ սպառել, բացի այդ անհրաժեշտ հարկային քաղաքականություն եւ բանկերի դե ֆակտո բացակայություն: Ներկայումս համապատասխան տնտեսության կառուցվածքը ներկայացնում է հետեւյալ պատկերը. օբյեկտների 11 տոկոսը պետական ձեռնարկություններ են, 64 տոկոսը բաժնետիրական ընկերություններ (ՍՊԸ-ներ եւ այլն), 14 տոկոսը անհատ ձեռներեցներ եւ մեկ տոկոսը չկազմող արտասահմանյան ձեռնարկություններ: Այսօր սկսվում է մնացած պետական ձեռնարկությունների եւ օբյեկտների սեփականաշնորհման երկրորդ փուլը: Բնակչությանը կրկին ներկայացվելու են ճիշտ նույն վաուչերների դեմ (Վաուչերային առումով) բաժնեթղթեր, ճիշտ նույն անվանական գնով 20000 դրամ: Նշենք, որ այդ թիվը չափազանց հեռու է իրականից, եւ այստեղ կա երկու հիմնական պատճառ: Առաջինն այն է, որ նախկին վաուչերները արդեն վաղուց [illegible] (սեփականաշնորհվել է այն, ինչ հնարավոր էր սեփականաշնորհել), եւ դրա հետեւանքով խիստ ընկել է գինը: Երկրորդ պատճառը կապված է [illegible] հետ, փաստորեն յուրաքանչյուր եւ նույն վաուչերներից, ինչի հետեւանքով եւ սերտիֆիկատի շուկայական գինը էլ ավելի է նվազել եւ այսօր կազմում է շուրջ 3000 դրամ: Այս ամենը սխալ քաղաքականության հետեւանք է, եւ, ըստ որում, քաղաքականություն հաջողությունը, տվյալ դեպքում, կարելի է [illegible] ցանկացած առումով: Ա. Պ.

Բացվեց Նորավանք-Ռինդ ջրատարը

Նոյեմբերի 1-ին, ներկայությամբ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի, հանդիսավոր արարողությամբ բացվեց Վայոց Ձորի մարզի Նորավանք-Ռինդ ջրատարը:

«1-ը նոյեմբերի սուրբ Էջմիածնի Ամենայն հայոց կաթողիկոսության պատմագրի պայծառ էջերի թվում պիտի արձանագրվի որպես Ռինդ գյուղի օրը մեր եկեղեցու պատմության», օրհնելով ջրատարի բացումը, նշեց Գարեգին Ա կաթողիկոսը:

Դեռեւս 1994 թվականին ՀՀ պարենի եւ գյուղատնտեսության նախարարությունը նախատեսել էր կառուցել Նորավանք-Ռինդ ջրատարը, սակայն ֆինանսների բացակայության պատճառով այդպես էլ հնարավոր չեղավ սկսել շինարարությունը: Եվ ահա, Սյունյաց թեմի առաջնորդ Աբրահամ վարդապետ Մկրտչյանի անմիջական ղեկավարությամբ ու շնորհիվ Հայ օգնության ֆոնդի, վերջապես այս տարվա մարտին սկսվեց Նորավանք-Ռինդ ջրատարի շինարարությունը: 14 կմ երկարությամբ ձգվող ջրատարի կառուցման համար Հայ օգնության ֆոնդը հատկացրեց 150 հազար ամերիկյան դոլար: Վայոց Ձորի հողերի 62 տոկոսը մշակվում է մեխանիկական ոռոգման, իսկ 38 տոկոսը՝ ինքնահոս ջրով: Ինչպես նշեց Վայոց Ձորի մարզպետ Պանդուխտ Մանուկյանը, քանի որ Վայոց Ձորը գյուղատնտեսական շրջան է, նրա զարգացման հիմնականը պետք է լինի ոռոգման ջրի անխափան մատակարարումը, որի համար մարզպետարանը պարենի եւ գյուղատնտեսության նախարարության հետ մշակել է մի շարք ծրագրեր: Մոտավոր հաշվարկներով, ողջ մարզը ոռոգման ինքնահոս ջրով

ապահովելու համար անհրաժեշտ է մոտ 9 մլն դոլար:

Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդի գործադիր Եզնիկ Բալյանը հույս հայտնեց, որ թեպետ ջրատարի կառուցումը իր տեսակի մեջ ՀՕՖ-ի առաջին ծրագիրն է, այնուհետեւ սրան կհաջորդեն նմանատիպ այլ ծրագրեր:

Թերեւս կարիք չկա նշելու ջրատարի կարեւորությունը, որի շնորհիվ Ռինդ գյուղի 1700 բնակիչներն ապահովվեցին ոռոգման ջրով:

ՄԱՐԻ [illegible]

Մինչեւ տարեվերջ շահագործման կհանձնվի մետրոյի 10-րդ կայարանը

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Մինչեւ դեկտեմբերի վերջը շահագործման կհանձնվի Երեւանի մետրոպոլիտենի նոր, թիվ 10-րդ կայարանը, որը հնարավորություն կտա մայրաքաղաքի ծայրամասային Չարբախ թաղամասը, ուր բնակվում է մոտ 20 հազ. բնակչություն, կապել քաղաքի կենտրոնի հետ: Ինչպես Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին հայտնեց ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության նախարար Հենրիկ Քոչինյանը, մետրոյի Շենգավիթ կայարանից դուրս եկող այս նոր երթուղին ունի մոտ 1600 մետր երկարություն: Շինարարական աշխատանքների 60% արդեն ավարտված է, 800 մ ուղին ամբողջությամբ պատրաստ է, իսկ մնացած 800-ից 400 մ-ը պատրաստ կլինի 10 օրից: Նոր կայարանի շահագործմամբ մինչեւ այժմ ուղիղ եզրագծվող մետրոպոլիտենը կճյուղավորվի:

Երեւանում եւս երկու ավտոբուսային երթուղի

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Համաձայն Երեւանի [illegible] վարչության, նոյեմբերի 1-ից մայրաքաղաքում սկսել է գործել ավտոբուսային թիվ «25 ա» երթուղին, որը կապում է Կանաքեռի 4-րդ թաղամասից - Նոր Նորքի 5-րդ զանգված գիծը: Ակտիվացել է նաեւ թիվ 27 երթուղին Թբիլիսյան խճուղի - [illegible]

ԱԶԳ

տնտեսություն

— Մինչ օրս այն մեծ՞ն եք, որ Ռուսաստանի կողմից առաջարկված ԱՊՀ ռազմական միությանն անդամակցելը ճիշտ քայլ չէ:

[illegible]

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Եւս երկու տարի եւ Հայաստանը կունենա ժամանակակից մաքսային ծառայություն»

Պետության կարեւորագույն հիմք-օղակներից է մաքսային ծառայությունը: Եվ երբ համակարգում տարիի ոչ ճիշտ քաղաքականություն ինչ խոսք, այն իր բացասական ազդեցությունն ու հետեւանքը կթողնի եւ տնտեսության եւ համակարգի գործունեության վրա: Մաքսային ծառայությանն առնչվող հարցերին է պատասխանում ՀՀ մաքսային վարչության պետ Երվանդ Արզաքյանը:

[illegible]

ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆ

Ձերբազատվել ոչ թե քաղաքատնտեսությունից, այլ հավակնոտ փառասիրությունից

Հայաստանի ամերիկյան համալսարան համատեղ ձեռնարկության կողմից (այստեղից է այդ համբավաբեր հասատության լիակատար անվանումը) Սամյուելսոնի եւ Նորդհաուսի հեղինակած «Տնտեսագիտություն» դասագրքի հրատարակման հետ մեծ սպասելիքներ էին կապում մասնագետները եւ ուսանողությունը: Այն լինելու էր ժամանակակից տնտեսագիտության առաջին դասագիրքը:

Ցավոք, տնտեսագիտության միակ հայերեն դասագրքի տիտղոսին հավակնող ձեռնարկը (առաջին հատորը) ոչ արհեստավարժ թարգմանության հետեւանքով կասկածի տակ դրեց նույնիսկ բնագրի վարկը եւ այն հսկայական ավանդը, որը Սամյուելսոնն ունի տնտեսագիտության զարգացման բնագավառում: Սակայն թարգմանության մասնագիտական որակը չէ, որ հարկադրում է մեզ հրապարակայնորեն հանդես գալ: Ուղղակի կարող ենք ասել, թարգմանությունը հաջողված արտացոլումն է այն ճշմարտության, որ տվյալ բնագավառի մասնագետն է ի զորու հեղինակային պատկերացումներն առանց աղավաղումների ներկայացնելու այլալեզու ընթերցողին: Այլապես անողոք տերմինն-

Ф.Սամյուելսոն, Ու. Նորդհաուս

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

րից զատ (օրինակ՝ «լծագնած»– սա գների ընդհանուր մակարդակի աճով ուղեկցվող արտադրության ծավալների կրճատումն է), կստացվեն նաեւ անբովանդակ մտքեր (օրինակ՝ «արտադրության եւ հնարավորությունների սահման» – սա արտադրական հնարավորությունների սահմանն է):

Առիթն առաջին հայացքից թեեւ փոքր է (չնայած առիթ կա, որը համարժեք է մի ամբողջ պատճառի), դա ամենուր տարածվող գովազդային թերթիկն է, որով հայալեզու գրախանութներին կոչ են անում գնելու այդ հատորյակը: Այն տարածվում է ամենուր, խսկապես ամերիկյան թափով եւ կրում է «Տնտեսագիտությունը յուրաքանչյուրիս բարեկեցության բանալին է» խորագիրը: Վերջում հեղափոխական կոչ է արվում՝ «Ձերբազատվենք քաղաքատնտեսությունից, կարդացեք ռուսալական տնտեսության այս հանրագիտարանը»:

Որ բնագիրը հանրագիտարան է, անվիճելի է: Իսկ հրատարակչի ռազմաշունչ կոչը «քաղաքատնտեսությունից ձերբազատվելու» մասին (այս երեւույթի առիթը) գնում է: Ցնցող է իր անիրազեկության աստիճանով: Կոչի հեղինակն անտեղյակ է, որ «քաղաքատնտեսությունն» ու «տնտեսագիտությունը» նույնական հասկացություններ են: Երեւի նրանց համար քաղաքատնտեսության դասագիրք է եղել Կ. Մարքսի «Կապիտալը», եւ այժմ մերժելով կոմունիզմը, «ձերբազատվում են քաղաքատնտեսությունից»՝ կապելով նրա ծնունդը մարքսիզմի կամ 1917 թ. հոկտեմբերյան հեղափոխության հետ:

Սահմանափակվենք եւ մեջբերում անենք ժամանակակից տնտեսագիտության հիմնադիր եւ այդ տերմին-անվանման հեղինակ Ալֆրեդ Մարշալից. **«Քաղաքատնտեսությունը կամ տնտեսագիտությունը զբաղվում է մարդկային հասարակության նորմալ կենսագործունեության հետազոտմամբ»**: Իսկ կիրառական նկատառումներից ելնելով **«... ավելի հարմար է այն նշանակել ավելի լայն «տնտեսագիտություն», քան նեղ «քաղաքատնտեսություն» տերմինով»**: Ընդամենն այսքանը:

Բայց, որպեսզի ընթերցողին ամեն ինչ այնքան մռայլ չթվա, որքան թվում է, գովազդաթերթիկի խորագրի կապակցությամբ հիշենք մի հին անգլիական կատակախոսություն:

Հարց. Ո՞վ է տնտեսագետը:

Պատասխան. Մարդ, որը գրոց անգամ չունի գրպանում եւ ուրիշներին այնտիպի խորհուրդներ է տալիս, որ դրանց հետեւելու դեպքում նույնպես կմնան առանց գրոշի:

Հ. Գ. Տեղեկացնենք, որ դասագրքի երկրորդ հատորի խմբագրմանը թարգմանության գործատերը ներգրավել է նաեւ մասնագետների: Հուսանք, նրանք կկարողանան հաղթահարել առաջին հատորով կանգնեցված խոչընդոտները եւ վերականգնել դասագրքի նախնական արժեքը:

ԳԱԳԻԿ ԳԱԼՍՏՅԱՆ,
ԵՊՀ

ԱԶԳ

Միջազգային

Նախագահական ընտրարշավի ընթացքում ամերիկացիները փորձում էին դարձնել Բիլ Քլինթոնի «բնույթը», որը մեր ազատական ակտիվիստ էր, մեր էլ գրեթե հանրապետական։ Մարդիկ նաեւ ծաղրում էին Բոբ Դոուլի այդ ուղղափառ չափավորականի անկայունությունը, որն այժմ հակակշռում է ծայրահեղականների դեր խաղալ։ Ընտրարշավի ադամնդի մեջ ուրվագծվում են հասարակության բարգավաճմանը կամ հիմնավոր սոցիալական օգնության կամ համագործակցությունների դեմ պայքարել վերաբերյալ հակառակորդների առաջարկած հաջող բարեփոխումները, դրանք օգտագործելով առանց ծայրահեղական դրսեւորումների։ Այդ վարկածի շնորհիվ Քլինթոնը բազմաթիվ ընտրողների վստահությունը շահել իր կենտրոնամետ դիրքորոշման շնորհիվ։

Մինչդեռ Բոբ Դոուլը բնավ չկարողացավ գտնել արժանավոր փոխարինողին վայել հնչերանգն ու որն առաջարկի տնտեսության մոդելը պաշտպանելու մեկն է։ Այս երկու գործիչների տարբերությունները մանրամասնող անձանց հանրապետականները դասավորում են, որ դրանք ավելի մեծ չեն, քան «Բիլ Քլինթոնի եւ Բիլ Քլինթոնի տարբերությունները», նկատի ունենալով վերջինիս վարկածի հակասականությունը։

Հանրապետականների թեկնածուին խանգարող երկու գլխավոր խոչընդոտներից առաջինն այն է,

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄՆ. Նոյեմբերի 5-ին կհաղթի կենտրոնամետ Ամերիկան

ընտրողները վերաբերում որոշ մտահոգություններ եւ հարցումներով գրեթե հավասարի դարձած այն խոդությունը, որ Բիլ Քլինթոնը հաղթելու է նոյեմբերի 5-ին։ Այդուհանդերձ, արդյունքն մնում է անորոշ մամլին։

Քլինթոնի հավանական թվացող երկրորդ նախագահական ժամկետի բնույթը անհայտ է։ Նախագահն առաջարկի իր ընկալման վերաբերյալ ուշադրության կենտրոնում չի ասել, բացի «դեպի 21-րդ դար տանող կամուրջի» հռետորական հիշատակումից եւ հարկման առնչվող մի քանի խոստումներից։ 1992 թ. Արկանզասի տեղերով, նա ապացուցեց, որ կարողանում է խոստումներ տալ, բանակում համասեռամոլների ծառայության արգելքից մինչեւ հիվանդության ապահովագրման ծախսերի բարեփոխում։ 1994 թ. կայացած միջանկյալ ընտրություններում հանրապետականների հաղթանակից ի վեր նա գիտակցում է, որ իշխանության բնույթը կազմում են ոչ միայն առաջարկները, այլեւ դիմադրությունը։ Իրականում նրա ընտրարշավի, որը զերծ է նախագծերից ու գաղափարախոսությունից, եւ բոլոր սահմանափակումներից ազատ իր քաղաքականության եւ չափավորության ամրակայման սիրողն է։

Քլինթոնը կարողացավ օգտվել այն փաստից, որ հաղթել էր նրա կացութիւնի պայքարի ընդհանուր Նյութ Գինգրիչի ծայրահեղականացված հանրապետականների դուրսմղման։ Նա կարողացավ իրեն ծառայեցնել

ոճերը։ Լինելով այդ նորից նոր կողմնորոշվող, նա չկարողացավ հաջողությամբ սահմանափակել իր կուսակցության ծայրահեղական անդամներից առանց վտանգելու վերջիններին։ Նա ընտրողներին հասցրել է 15 տոկոս կրճատման նախագծի վրա։ Սակայն ամեն ոք հիշում է, որ Դոուլը ժամանակին դատապարտում էր Ռոնալդ Ռեյգանի համանման տնտեսական գիծը, մինչդեռ այսօր ներկայանում է դրանից։ Դոուլը վճռական է ընտրել Ջեկ Քեմփին,

որ երկրի տնտեսությունը լավ վիճակում է, եւ նախագահը դրանից, անշուշտ, շահում է, չնայած աճող անհավասարությունների եւ ընչազուրկների միջեւ խորացող անդունդին։ Բացի դրանից, Քլինթոնը կարողանում է պարծենալ իր նախագահական առաջին ժամկետի դրական արդյունքներով։ «Վերջին չորս տարում 10,5 մլն նոր աշխատատեղ է ստեղծվել, վերջերս խոշոր բազրական հոդվածում գրեց Նյու Յորքի «Դեյլի Նյուզ» օրաթերթը։ Ընտանիքի միջին եկամուտն աճել է 1600 դոլարով։ Բյուջեի պակասորդը, սղաճը, գործազրկությունը, հանցագործությունները, օգնություն ստացող անձանց թիվը եւ կառավարության կազմը կրճատված են»։

Իր 50-ամյակի օրը Բիլ Քլինթոնը հայտարարեց, թե իմն այստեղ կուզենար «ավելի շատ անցյալ, քան ապագա»։ Սակայն հանրային հարցումների արդյունքները վկայում են, որ ամերիկացիներն ուզում են նա մի քանի տարի եւս կանգնել նրա հետ, ունենալով խաղաղ եւ ծայրահեղություններից զերծ կյանք։

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ֆինանսների նախարարին կարելի է հարբել, իսկ պաշտպանության՝ ո՞չ

1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»։ Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն այսօր աշխատանքից ազատեց պաշտպանության նախարար Լեոնիդ Մալցեւին՝ պաշտոնական արարողությանը հարբած ներկայանալու համար։ Ինտերֆաքսը հաղորդում է, որ Լուկաշենկոն հրահանգել է նրան դաղարեցնել Մինսկի բժշկական ինստիտուտի 75-ամյակի առիթով արտասանվող ճառը եւ հեռանալ։ Այնուհետեւ Մալցեւը դուրս է տարվել նախագահի պահակախմբի կողմից, իսկ Լուկաշենկոն հայտարարել է, որ նա հեռացվում է պաշտոնից։ Խորհրդարանի փոխխոսնակ Գենադի Կարպենկոն միջադեպը գնահատեց իբրեւ ցավալի իրողություն եւ Ֆրանսիայի գործակալությանը հայտնեց, որ սա այնուամենայնիվ առաջին դեպքը չէր։ Երեք շաբաթ առաջ ֆինանսների նախարար Պավել Դիկն է հարբած ներկայացել խորհրդարանական լսումներին, ուր ներկա է եղել նաեւ Լուկաշենկոն, սակայն նրա դեմ որեւէ քայլ չի ձեռնարկվել։

Սաուդյան Արաբիա. Դահրանի ահաբեկիչները ձերբակալվա՞ծ

1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA։ «Վաշինգտոն փոստ» թերթը հայտնեց, որ Սաուդյան Արաբիայի անվտանգության մարմինների աշխատակիցները հունիս ամսին Դահրանում գտնվող ամերիկյան ռազմական ավանի դեմ ահաբեկչական հարձակում գործելու կասկածանքով 40 մարդ են ձերբակալել։ Ինչպես գրում է թերթը, սաուդյան պաշտոնատար անձինք համոզված են, որ Իրանի կառավարությունն առնչություն է ունեցել հարձակմանը, որի հետեւանքով զոհվել է 19 ամերիկյան զինծառայող։ Թերթը վկայակոչում է անանուն սաուդյան աղբյուրների հայտարարությունն այն մասին, որ կասկածյալները, ներառյալ նաեւ պայթուցիկ նյութերով լցված բեռնատարի ենթադրվող վարորդը, երեք ամիս է արդեն, ինչ գաղտնի բանտարկված են։ Համաձայն թերթի, փաստարկները, ձերբակալվածների խոստովանությունը, ինչպես նաեւ առկա այլ ապացույցներ համոզել են սաուդյան իշխանություններին հայտարարել Իրանին հարձակման հրահրող եւ հովանավորող։ Եղած տվյալները հաստատում են նաեւ, որ Սիրիան կամ մասնակից է այդ միջադեպին, կամ էլ նախօրոք տեղյակ է եղել նախապատրաստվող հարձակման մասին։

Պակիստան. Իսլամիստներն ընդդեմ վարչապետ Բենազիր Բհուտոյի

Պակիստանը կազմալուծած 14-ամյա գործադուլից հետո հոկտեմբերի 27-ին հազարավոր իսլամիստներ վարչապետ Բհուտոյի դեմ ցույց կազմակերպեցին Իսլամաբադում։ «Մա՛հ Բենազիր Բհուտոյին», բղավում էին ցուցարարները՝ «Ջամաթ ի իսլամի» արմատական կուսակցության անդամներն ու համակիրները, որոնք ուժգին բախումներ ունեցան մայրաքաղաքում տեղաբաշխված ոստիկանական ուժերի հետ։ Լինելով նախկին վարչապետ, Բհուտոյի երդվյալ թշնամի Նավազ Շարիֆի «Մահմեդական լիգայի» դաշնակիցը, «Ջամաթը» մեղադրում է նրան խորովության օգտագործում է որպես խոովության օջախներ։ Իսլամիստները դեմ են Միջազգային արժութային հիմնադրամի պահանջով երկրում ձեռնարկված բարեփոխումներին եւ մանավանդ Բհուտոյի առաջարկած հարկային համակարգին։ Մինչդեռ, Պակիստանի 130 մլն բնակիչներից այսօր հարկ է վճարում հազիվ մեկ միլիոն մարդ։

Քոլն առաջարկում է խորհրդարանի 1/3-ը հատկացնել կանանց

«Գերմանիան չորորդ է մնա տղամարդկանց երկիր», ասել է կանցլեր Հելմուտ Քոլը, իր Քրիստոնեա-դեմոկրատական միության կուսակցության առաջարկելով օրենսդրական ընտրություններում եւ կուսակցության տեղերի 1/3-ը վերապահել կանանց։ Բունդեսթագի 672 պատգամավորների մեջ ներկայումս կանանց թիվը կազմում է 177 կամ ընդհանուր թվի 26,3 տոկոսը։ Քրիստոնեա-դեմոկրատների համագումարը անցյալ տարի մերժել էր այդ առաջարկությունը, բայց օրերս ընդունեց օվացիա սարքելով Հելմուտ Քոլի պատվին։ Քոլը, որը ՔԴՄ-ի նախագահն է արդեն 23 տարի եւ 14 տարի ու մեկ ամիս ռեկորդային ժամկետով մնացել է կանցլերի պաշտոնում, կառավարությունը ղեկավարելու է մինչեւ 1998 թ. ընտրությունները։

«ԷՔՍՊՐԵՍ»

Կալմիկիայում կառուցվում է քամու էլեկտրակայան

Կալմիկիայի մայրաքաղաք Էլիստայից 20 կիլոմետր հեռավորությամբ կառուցվում է 22 մեգավատտ գումարային հզորությամբ քամու փորձնական էլեկտրակայան։

Կալմիկիայի Հանրապետության տարածքը կազմում է 76 հազար քառակուսի կիլոմետր։ Տարեկան քամու միջին արագությունը հավասար է վայրկյանում 6,1 մետրի, իսկ օգտագործման ժամերի թիվը՝ 2400 ժամի։ Քամու տեղակայանքի համար անհրաժեշտ սարքավորումները պատրաստվում են Մոսկվայի Տուշինոյի մեքենաշինական գործարանում։ Մեկ կիլովատտ դրվածքային հզորության արժեքն է 16 հազար ռուսական ռուբլի։ Այս տարի շարք կմտնի յոթ մեգավատտ հզորություն։ Քամու էլեկտրակայանն ամբողջությամբ շահագործման կհանձնվի 1998 թվականին։ Այն հնարավորություն կտա տարեկան արտադրելու 53 միլիոն կվ/ժամ էլեկտրաէներգիա։ Այսքան էներգիա ջերմային կայաններում արտադրելու դեպքում հարկ կլիներ այրել մոտ 20 հազար տոննա վառելիք եւ աղտոտել միջավայրը վտանգավոր նյութերով։

Էլեկտրակայանը կգրաղեցնի 103,5 հեկտար։

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊՐԻԿՅԱՆ

ԻՍՊԱՆԻԱ

Ազնարը պաշտպանում է նախկին վարչապետ Գոնսալեսին

Իսպանիայի վարչապետ Խոսե Մարիա Ազնարը հրաժարվում է երկրի արդարադատությանը հանձնել որոշ փաստաթղթեր, որոնք կապված են բասկերի ETA անջատական շարժման դեմ նախորդ վարչապետ Ֆելիպե Գոնսալեսի ծավալած «կեղտոտ պատերազմի» հետ։ Օրերս ժողովրդական կուսակցության ղեկավար Ազնարը մերժեց դատավորների այն պահանջը, որ իրենց հանձնեն պետական գաղտնի ծառայությունների նախկին օգտագործման երկու տասնյակ զեկուցագրեր։ Դրանք մանրամասնություններ են պարունակում 1980-ական թթ. Իսպանիայի ներքին գործերի նախարարության այստեղ կոչված հակաահաբեկչական պայքարի սեւ էջերի մասին։

«Աչակողմյան ուժերը, որոնք դեռ մի քանի ամիս առաջ շանթ ու որոտ էին տեղում սոցիալիստների վրա, հանկարծ փոխեցին իրենց կեցվածքը», այս առիթով գրում է «Էլ Պաիս» հանդեսը։ Այս տարվա «Էլ Մունդո»ի կառավարությունը «պետական անվտանգությունը» վկայակոչելով բայց չէր տալիս այստեղ կոչված Ազատագրման հակաահաբեկչական խմբերի դեմ հարուցված գործին կցել վերոհիշյալ վիճահարույց փաստաթղթերը։ Ներքին գործերի նախարարությունում ստեղծված այդ խմբերը 1983–86 թթ. երբ սպանվել բասկ անկախականների (կամ ենթադրյալ անկախականների) մահվան պատճառ են դարձել։

Խոսե Մարիա Ազնարի մերժումը փորձում է պատճառաբանել նրա նով, թե իրեն վարչապետի պաշտոնն ստանձնել է կառավարելու եւ ոչ թե ծառայելու համար։ Սակայն վարչապետի բռնած դիրքը խանգարում է այս ուժերի շարքերը եւ վանում ընտրողներին։ Վերջերս անցկացված մի հարցման համաձայն, իսպանացիների 44 տոկոսը համաձայն չի այսպես կառավարության որոշմանը։ Ուրիշ բեր, որոնք դեռ վերջերս նեղացված էին վերաբերվում Ազնարին, սկսել են անխնա քննադատել նրան։ «Աջ ուժերի արածը վայել չէ իրավական պետությանը», մանավանդ գրում է Մադրիդի «Էլ Մունդո» օրաթերթի տնօրեն Պեդրո Խ. Ռամիրեսը, որը ներքին գործերի նախարարության «կեղտոտ պատերազմի» վերաբերյալ վերջին երկու տարիների բազմաթիվ հրապարակումների հեղինակն է։

Ազատագրման հակաահաբեկչական խմբերի գործով արդեն մեղադրանք են հարուցել 14 անձանց, այդ թվում սոցիալիստների նախկին կառավարության ներքին գործերի նախարարներից մեկի դեմ։ Սոցիալիստ նախկին ղեկավարներից մեկը Ֆելիպե Գոնսալեսին անմիջականորեն մեղադրում է որպես հիշյալ խմբերի կազմակերպչի։ Այժմ նախկին վարչապետի ճակատագիրը կախված է գերագույն դատարանից, որը նոյեմբերի 4-ին հավանաբար կվճռի, թե արդյոք ղեկավարը պե՞տք է արդյոք ներկայանա դատարան։

Վերոհիշյալ փաստաթղթերը կարող են խիստ արժեքավոր լինել դատավորների համար։ Ըստ երեւույթին, դրանց մեջ է Ազատագրման հակաահաբեկչական խմբերի ստեղծման արձանագրությունը, որոնց նպատակը բասկ անջատականների «ֆիզիկական ոչնչացումն» է։ Ներքին օգտագործման մեկ ուրիշ փաստաթղթում թվարկվում են Ֆրանսիայի հարավում բասկ անկախականների դեմ ձեռնարկված մահափորձերը։ Մեկ այլ զեկուցագրում խոսվում է մի մուրացկանի եւ երկու բժշկի սպանության մասին, որոնց վրա գաղտնի ծառայությունները փորձարկել են «ճշմարտության շիճուկ», որն ավելի ուշ օգտագործվելու էր անհետացած բասկ ղեկավարներից մեկի վրա։

Այժմ դ. դատարանի տրամադրության տակ են հիշյալ փաստաթղթերի լոկ պատճենները։ Վերջիններս հայտնաբերվել են խորհրդարանական տեղեկությունների շահագրգռված ու դժբախտ գաղտնիքների հրապարակման համար այսօր արդեն բանտարկված մի նախկին լրտեսի արխիվներում։ Պաշտպանության նախարար Էդուարդո Սեռան անընդունելի եւ աղետալի է համարում հակաահաբեկչական պայքարին առնչվող բազմաթիվ տեղեկություններ ու փաստաթղթերի գաղտնազերծումը։ Սակայն նրա ընդդիմախոսները հակադարձում են, թե խնդրո առարկա փաստաթղթերից միայն եւ կապ են իրար կապված պետական անվտանգության հետ։

Ինչ վերաբերում է ներկայիս աջ ուժերի կառավարությանը, վարչապետ Խոսե Մարիա Ազնարի ծանոթներից մեկի խոստովանության համաձայն, այսօր կառավարության միակ ցանկությունն այն է, որ մարդիկ «այլեւս չխոսեն այդ անիծյալ փաստաթղթերի մասին»։

Պատրաստեց
ԳԵՂԱՄ ՆԱԶԱՐՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ինչ՞ ասել է ռիմեյք։ Ամերիկյան կինոհանրագիտարանների բնորոշմամբ, ռիմեյք է կոչվում «նոր դերակատարներով երկրորդ անգամ նկարահանվող կինոֆիլմը»։ «Ընդամենը կոնցեպցիան փոփոխած անփո-կերպարանքները։ «Տոտիկի թռնիչ-կը» (1922) Mollycoddle-ի ռիմեյքն է, «Բժիշկ Ջեկը» (1922)՝ «Վերադարձ դեպի երկիր» ֆիլմինն է (1917)։ Անցյալներից ոչ է հիշեցնել, որ վերջին 15 տարիների ամերիկյան ռիմեյքներն են «Ճանճը», «Մար-նե բոցեր»։ Օրինակ, Մալ Բրուքսը ստեղծել է Գոդարի «Վերջին շունչը»։ Կլոդ Լելուշի «Տղամարդը և կինը» դարձավ «Այլ տղամարդ, այլ կին», «Մարտին Հերի վերադարձը» վերածվեց «Սոմերսբիի», իսկ «Նիկիտան»՝ «Վերադարձի կե-

«Ճակատագրի ծաղր» հոլիվուդյան եղանակով

Կամ՝ այսպես կոչված «կինոռիմեյքների» մասին

Արդեն ութերորդ տարին է Հոլիվուդը հոգեվարքի մեջ է. սպառվում են սյուժեները, անում-բազմանում են տրյուկ-հնարքները... Սյուժեների միակ կենսատու աղբյուր են մնում հին, վաղուց մոռացված ֆիլմերը, որոնց այսօր «վերակենդանացնում են» աշխարհի առաջատար կինոստուդիաները։

դիմակ է մնում, սակայն սցենարը շատ հաճախ զրկում է նորից այն հարմարեցնելու համար նոր կինոհանդիսատեսի ստեղծագործական մտահղացումներին»։ Սակայն «Կոմսոմոլսկայա պրավդայի» «Կյուրքի ոչխար» հավելվածն խոլոսնեք նախազգուշացնում է, որ այս դեպքում ռիմեյքը մեծ է սարբերել սերիաներից։ Օրինակ, Բոնդի կամ Տարզանի մասին նոր ժապավենը չի կարելի համարել բնօրինակ կոմպոզիցիաների ռիմեյք։ Երկրորդ ռիմեյքը ոչ մի դեպքում չի կարելի շփոթել rip-off-ի («կլոնյոցի») հետ։ «Վերջինիս դասական օրինակ է համարվում «Հրաշալի յոթնյակը», որն, ըստ էության, «Յոթ սամուրայների» ճեղքիչ պատճենումն է...

Երրորդ հարկավոր է ռիմեյքը զա-տել inspired by-ից (ոգեշնչումից)։ Այստեղ սահմանագիծը բավական նին անճանաչելի է. Ջորջ Լուկասը, օրինակ, խոստովանել է, որ «Աստղային պատերազմները» նկարահանելիս առաջ ոգեշնչվել էր Կուրոսավայի «Երեք արկածներ բարձր անտառում» ֆիլմով, որն առաջադրված «Ընկերուհի» բռնանկարչական կառույցի վրա։ Սակայն այս խոստովանությունը, ցավոք, չխանգարեց կինոքննադատներին մեղադրել Լուկասին մեծ ճանաչման «կրկնելու» համար։

Չորրորդ ռիմեյքը ոչ մի կաղ չունի գրական ստեղծագործության վերաէկրանավորման հետ։ Դիցուք, Միացյալ Նահանգներում «Փոքրիկ կանայք» վեպի հիման վրա նկարահանվել է չորս կինոնկար։

Ինչևէ։ Բայց. հենց այստեղ ասենք, որ անհնար է թվարկել, թե Հոլիվուդում ինչ է վերանկարահանվել և երբ։

Սակայն, այնուամենայնիվ, արժե ասել, օրինակ, որ հաջողակներ կատակերգու Հարոլդ Լլոյդն իր կարիերայի ընթացքում շատ ու շատ ռիմեյքներ է արել. նա Դուգլաս Ֆերբենքսի կերպարը համարձակել է և ձևափոխել նրա հին կատա-

*մինների առնանցողները», «Բանը», «Եղբ չկա», «Արյուն և ավազ», «Երբեք մի ասա երբեք», «Փախուստականը», «Աղամանդի բռնակներ», «Կենդանի մեռելների գիշերը», «Գեղեցկուհի Ջոնին», «Սոլյալ դեմքը», «Հրաշք 34-րդ փողոցում», «Սաբրինան», «Խելագար ուղևորը»։

Չգիտես ինչու, ամերիկացիներն ամենից շատ գողանում են ֆրանսիացիներից։ Մի քանի անուն առանց, ծախսեցին Կլոդի ֆիլմի հերոս կան «բխածոն» «Կխմիկիները» տիպերը. Ռենե Սրոուի ծանոթ ցությամբ «Կինոֆիլմի ծախսումից առաջ սկսվել էր ռեժի ունեցել, ամերիկացիները հասնում էին բանը նում էին, որ խենց ֆիլմի հիմնում բռնված էր ոչ թե Բուալո-Նարսեժա կի դետեկտիվը, այլ Կլուզոյի կինոկարը «Վերջինիս այրին դիմել էր դատարան հեղինակի իրավունքների պաշտպանման պահանջով։ Բանը հասավ նրան, որ երբ Ռենե Սրոուին հարցրեցին այդ խայտառակ պատմության մասին, նա ասաց, որ կարիք նկար է ֆրանսիացիներին ասել, որ ինքը շատ է ամաչում ամերիկացիների համար...

Ինչևիցե, ամերիկացիները ոչ միայն կինոկատակերգությունները

-ցի»...

Հոլիվուդի ամենաշեփ ուշադրությունից չեն վրիպել նաև եվրոպական մյուս երկրները։ Բոբ Ֆոսի «Ամուսնուհի Չերիտին» պատճենվել է Ֆեդերիկո Ֆելինիի «Կաբիրիայի գիշերներից», «Կինգ հոսպ» համանուն իտալական ժապավենից։ Անգամ Վուդի Ալենը չի դիմացել գայթակղությանը. իր «Էրոտիկ կատակերգություն ամառային գիշերում» ոչ այլ ինչ է, քան աշխարհահռչակ շվեդ ռեժիսոր Ինգմար Բերգմանի «Ամառային գիշերվա ժպիտները»։

Վերոհիշյալն ամենևին չի նշանակում, թե ռիմեյքների «գործը» միայն ամերիկացիների մենաշնորհն է։ Այս «արդյունաբերությանն» սպասարկում միանգամայն արգասաբեր է, օրինակ, ֆրանսիացիների գործունեությունը, որոնք «քաղում են» ոչ միայն «սեփականից», այլ նաև չեն խորշում օգտվել հայրենական կինեմատոգրաֆի նմուշներից։

Մյուս բանին... թե ամերիկացիներն են, թե ֆրանսիացիները և թե շատ ու շատ ուրիշներ այս խորը պարծում էլ մնում են թե կոմոդոլիս ու թե նաց չընթացքս։ Իսկ մնացածներն ի՞նչ անեն այդ դեպքում...

Պատրաստեց
ՍԵՐԳԵՅ ՄԻՐՏՕՅԱՆԸ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԸ

Արցախից մեկնեց ու հասավ Արցախ

Ճամփորդ է բանաստեղծ Բոգդան Ջանյանը, երկար, անհասնում ճանապարհի ճամփորդ։ Այդպիսին է նա ընթերցողին ներկայացել իր տասնյակ ժողովածուներում։ Երկար ու ծիգ իր կյանքի ճանապարհը Ջանյանն սկսել է Ղարաբաղի իր ծննդավայր Տումի գյուղից, եղել հազար ու մի տեղ, եւ միշտ ճանապարհը է եղել, ու «որտեղ էլ եղա, ուր էլ գնացի, մնացի այնպես՝ որպես գյուղացի»։ Ու նաեւ՝ միշտ ղարաբաղցի։ Սակայն այս վերջին գրքում Ջանյանը նաեւ ճանապարհի ծառ է, «որ ուղեւորին տեղ է հասցնում եւ ինքը մնում նույն ճանապարհին»։ Դեպի Ղարաբաղ տանող ճանապարհին։

Արդեն բոլորում է յոթ խաղ տարին, եւ խորհելու շատ բան ունի՝ ի՞նչ է կորցրել եւ ի՞նչ է գտել։ Սասանակցել է Մեծ հայրենականին, ապա ղեկավարել Ղարաբաղի գրողների միությունը, իսկ հետո... ծանրաձայլ անցել իր տառապանքի ուղիները։ Հաճախ է մեկնել Ղարաբաղից. չի մեկնել, աքսորել են, որ մեկնի, վտարել են։ «Նացիոնալիստի» եւ «ադոլիստիկի» պիտակ են կպցրել ու վտարել։ «Նացիոնալիստ», որովհետեւ ցավով է տարել Ղարաբաղի տառապանքը Ադրբեջանի «մայրական գրկում» կամ՝ ճիրանների մեջ։ Որովհետեւ ունեցել է «գաղտնի նամակներով» Ղարաբաղ եկած Ավետիք Իսահակյանին եւ արտասահմանցի ինչ-որ «կասկածելի» հայի։ «Ադոլիստիկ», որովհետեւ չի ներբողել Լենինին եւ Ստալինին, այլ իր երգերը նվիրել է Ղարաբաղին, նրա սարերին ու անտառներին, նրա սառնորակ աղբյուրներին։ Միթե, ուր տանեցին վեց տարի՝ մինչեւ խրուշչովյան համաներումը։ Վարչունական թվականներ, մոլեգնել էր Ղարաբաղը, որը 1988-ի առուտն էր՝ նախանշանը, ազատագրական շարժման հերթական բռնկումը։

Ինչի՞ էին ականատես եղել եւ բռնկվել։ Մեկ օրինակ. գյուղական «ինտերնացիոնալ» դպրոցի ազերի դիրեկտորն իր ընկերների հետ ազգային ատելության հողի վրա խուշտանգել ու տանջամահ էր արել յոթ տարեկան հայ աշակերտին։ Տեղի ունեցավ բաց դատ Ստեփանակերտի «Վերին Քուլվարում»։ Ազերի դատավորներն արժանի պատիժ չսվեցին, դատից ժողովուրդը՝ խարույկի վրա վառելով հանցագործներին։ Մոլեգնել էր նմանաչափ դեպքերի ականատես Ղարաբաղը ու սկսել ազատագրական շարժումը։

«Վարչունականների»» շարժումը ղեկավարող մտավորականները, նրանց թվում նաեւ Բոգդան Ջանյանը, վտարվեցին Ղարաբաղից։

Երկար տարիներ աշխատեց Երեւա-

նում, սփյուռքահայության համար տըրվող ռադիոհաղորդումների «Արախ» գործակալությունում, ապա անցավ կենսաթոշակի։ Խորհրդանշական է այս վերջին գրքի հրատարակումը՝ «Մի գետ էլ ունենք Տրտու անունով»։ Յոթանասուն տարի Ղարաբաղում չէին կարող գիրք տպագրել, այդ իրավունքն ուներ միայն Բաքուն, որտեղ «նացիոնալիստական» գաղափարներ խոտրղեն։ Իսկ հիմա էլ Երեւանում գիրք տպագրելը դժվարությունների հետ է կապված, եւ Բոգդան Ջանյանի՝ ծեր բանաստեղծի ճամփան նորից նրան տարավ Ղարաբաղ։ Գիրքը տպագրեց Ստեփանակերտի «Արցախ» հրատարակչությունը։ Ժողովածուի հայրենի հասնող բոլոր բանաստեղծություններում դարձյալ Ղարաբաղն է, Տումն ու Թիրսը, Թարթառը, Խաչենն ու Կարկառը, ազատագրական շարժումը, եւ «նացիոնալիստի» ոչ մի տխսակ։ Ճամփան սկսել էր շուրջ ութսուն տարի առաջ՝ գերեվարված Արցախից անցել տառապանքի ուղիներով եւ ծերության օրերին հասել իր երազած ազատագրված Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն։

ՍԱՄՎԵԼ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ԿԱՊԵՐ

Հայաստան-Սերբիա գրական կամուրջներ

Սերբիայի Նոյարի բնակավայրի «Կենդանի խոսքի աղբյուր» հրատարակչությունը, 500 օրինակ տպաքանակով, լույս է ընծայել հայ գրողների ժամանակակից բանաստեղծությունների ժողովածուն «Հայոց աշխարհ» վերնագրով։ Գրքում ընդգրկված են Դ. Աղայանի, Հ. Թումանյանի, Ավ. Իսահակյանի, Ե. Չարենցի, Ս. Կապուտիկյանի, Ս. Մուրադյանի, Հ. Կարճիկյանի, Յու. Սահակյանի, Լ. Սարգսյանի, Ե. Պետրոսյանի եւ Ռ. Դավոյանի լավագույն ստեղծագործությունները։ Դրանցից են Աղայանի «Առավոտը գյուղում», «Արեւ», «Ծախսարակ», Թումանյանի «Կանաչ ախորժներ», «Աղավնի ու աղոր», Իսահակյանի «Սիամանթ», «Գիշեր», «Ձորս եղանակներն», Կապուտիկյանի «Իմ տաշիկը», «Գրադարանում» եւ այլն։

Ժողովածուն կազմել է հրատարակիչ, բանաստեղծ, թարգմանիչ եւ սերբազգի Բարկեն Սիմոնյանը, որը նաեւ հեղինակել է առաջաբանը, որ նա սերբ ընթերցողին ծանոթացնում է Հայաստանի պատմությանը, մշակույթին, պատմական հուշարձաններին։ Գրքի շապիկի դիմանկարի հեղինակն է սերբ նկարիչ եւ բանաստեղծ Նեդելկա Ջուրաշին։

Բ. Սիմոնյանը սույն ժողովածուն նվիրել է բոլոր Մ. նահատակներին, Մաշտոցյանին, Եղիշեին ու Խորենացուն, Աբովյանին ու Թումանյանին բանաստեղծին։

Անցյալ ամառ հինգ տարի Բ. Սիմոնյանը նվիրել է հայ-սերբական գրական ու մշակութային առնչությունների, հայ գրականության յուրօրինակ նմուշները բազմիցս ներկայացրել է սերբ ընթերցողին։ Այսպես «Բելգրադյան կենտրոնաւոր» «Գրական խումբ» պարբերականում 1991 թ. հայ ժողովրդական հանդերձանքից մեկն ամբողջությամբ նվիրվել է հայ գրականությանը (Մաշտոցից մինչեւ Պարույր Սեւակ)։ Այն կազմել են Բ. Սիմոնյանն ու գրականագետ Պ. Դեմիրճյանը։ Սիմոնյանի աշխատասիրությամբ եւ առաջաբանով 1995-ին հրատարակվել է Թումանյանի հեքիաթների պատկերազարդ ժողովածուն։ Նույն տարում նրա առաջաբանով լույս է տեսել նաեւ «Հայոց մեծ եղեռնը» գիրքը՝ նվիրված ցեղասպանության 80-ամյակին։

Այս ամենից բացի, ճանաչողական են սերբերեն լույս տեսած նրա հեղինակած գրքերը, որոնցից պետք է ու ռումանագիտ հատկապես «Բալկանյան կղզիների միջով» հրապարակախոսական ակնարկների եւ ուղեգրությունների գիրքը, որի համար ի դեպ, գրքի մեկ բացթողումի պատճառով ավարտվել 1994-ին, Կրագուեւի Պեյ խալակում նրան շնորհվել է «Ոսկե Սանդալ» գրական մրցանակ։

Սիմոնյանը Հայաստանի գրողների միության պատվավոր անդամ կանդրականգությունների է Հայաստանի կառավարությունը։ Նա ծրագրել է ամբողջացնել հայ գրականության մեջ նշանակալից նոր եւ սերբական գրականության փոխադարձ նմուշները եւ հայ ընթերցողին։

ՀՐԱՉՅԱ ՏԱՐԵՆՑՅԱՆ

Երաժշտությունը բուժում է

Երաժշտության բուժիչ հատկություններ վերջերս ավելի ու ավելի հաճախ են գրավում տարբեր բժիշկ մասնագետների ուշադրությունը, քանի որ նրա բարենպաստ ազդեցությունը հիվանդությունների ընթացքի եւ հիվանդի նյարդահոգեբանական վիճակի վրա վաղուց արդեն ապացուցված է։ Ըստ որում, ներգործության արդյունավետությունը կախված է երաժշտության բնույթից եւ ամենաարդյունավետն է հոգեկան կամ հոգեբանական խանգարումները բուժելու համար։

Մարդու օրգանիզմի վրա երաժշտության ներգործության մեխանիզմը բավական բարդ է։ Մի կողմից, երաժշտությունը որոշակի պատկերներ է ծնում գլխուղեղում (ինչպես խթանող, այնպես էլ հանգստացնող)։ Մյուս կողմից՝ ռիթմիկ հնչյունների շնորհիվ ազդում է մարդու հոգեվիճակի վրա։ Ռիթմիկ երաժշտությունը կարող է գրգռել կամ հանգստացնել սրտի կծկումները, խթանել կամ արգելակել նյութափոխանակությունը։

Ձայները, մեղեդային ծայները միախառնվում են մարդուն, բարձր ոչ միայն ծայները նյարդայնացնում նրան երաժշտությունը ցանկալի է լսել ականջակալներով։ Այն, ինչպես պարզվում է, օգտակար է ոչ միայն հիվանդներին։ Ստավոր աշխատանքով զբաղվող մարդիկ երաժշտության միջոցով արագորեն բարձրացնում են հոգնածությունը, բարձրանում է տրամադրությունը, վերականգնվում աշխատունակությունը։

Հոգեբանները 7 երաժշտական ծրագիր են առաջարկում լավվածության թուլացման եւ լավ տրամադրության համար։

1. Նյարդային վիճակից, հուսահատությունից ազատվելու համար՝ Բախի «Երկրորդ կանտատը», Բեթհովենի «Լուսնի սոնատը», Պրոկոֆեւի «Ռե սոնատը»։

2. Տագնապը, անվստահությունը ցրելու համար՝ Շոպենի «Մազուրկան եւ պրելյուդիաները», Շտրաուսի վալսերը, Ռուբինշտեյնի «Մեղեդին»։

3. Կենսուրախ տրամադրության հոգեկան ներդաշնակության վերականգնման համար՝ Բեթհովենի «Վեցերորդ սիմֆոնիան», Բրամսի «Օրորոցայինը», Շուբերտի «Ավե Մարիան», Դեբյուսիի «Լուսնի լույսը»։

4. Նախանձը, չարությունը մեղմելու համար՝ Բախի «Իտալական կոնցերտը», Հայդնի «Սիմֆոնիան»։

5. Դիմերսոնիայի եւ ընդհանուր լարվածության դեմ՝ Բախի «Ջութակի ռե մինոր կոնցերտը», «21-րդ կանտատը», Բարտոկի «Դաշնամուրի սոնատը»։

6. Գլխացավի դեմ Բեթհովենի «Ֆիդելիոն», Մոցարտի «Դոն Ժուանը», Լիստի «Հունգարական ռապսոդիան», Խաչատրյանի «Դիմակահանդեսը», Գերշվինի «Ամերիկացին Փարիզում»։

7. Երաժշտության ազդեցությունն արտահայտվում է արդեն իսկ վերոհիշյալ ստեղծագործությունները լսելու ընթացքում, իսկ մշտապես օգտագործելու դեպքում արդյունքները նկատելիորեն ամրապնդվում են։

Երաժշտության հրաշագործ հատկություններից խորհուրդ ենք տալիս օգտվել հատկապես կանանց, քանզի նրանք ավելի զգայուն են նյարդային գերլարումների նկատմամբ եւ հեշտ են տրվում հուսահատությանը, հատկապես ընտանեկան անբուժ հոգսերի եւ պարտականությունների զուգակցությամբ։ Այնպես որ, սիրելի կանայք, բուժեք ձեր նյարդերը առաջարկված երաժշտական դեղատոմսերով։

ԲԵԼԼԱ ՄԱՐԱՔՅԱՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ պատանի շախմատիստների փայլուն նվաճումները

Գաբրիել Սարգսյանը՝ աշխարհի չեմպիոն, Լևոն Արոնյանը, Կարեն Ասրյանը՝ փոխչեմպիոններ

Իսպանական Մենորկա կղզում, «Գալա Գալլանա» հյուրանոցային համալիրում անցկացվող աշխարհի շախմատի պատանեկան առաջնությունում Հայաստանի ներկայացուցիչները գերազանց հանդես եկան՝ նվաճելով մեկ ոսկե և երկու արծաթե մեդալներ։

Մինչև 14 տարեկանների մրցաշարում վերջին տուրից առաջ աշխարհի չեմպիոնի կոչմանը նվաճման հնարավորություններ ունեին հինգ մասնակիցներ, այդ թվում հայ երկու պատանիները։ Լևոն Արոնյանը բախտակցին արագ պարտության մատնելով՝ հավաքեց 8,5 միավոր և սկսեց սպասել Գաբրիել Սարգսյանի և ֆրանսիացի Բաուռի մենամարտի ավարտին։ Եթե Բաուռին անհրաժեշտ էր միայն հաղթանակ, ապա մերը, չվարանելով, կարող էր համաձայնել հաշտության, առաջարկելով ոչ-ոքի։ Երբ Գաբրիելն ընդունեց հաշտության առաջարկը, ապա մրցաշարը կավարտեր Արոնյանի և խաղընկերոջ Վալեխոյի հետ հավասար արդյունքով, և այդ դեպքում չեմպիոն կհռչակվեր գործակիցներով ավելի բարձր ցուցանիշը։ Անցնող Լևոնը։ Սակայն Սարգսյանը մերժեց Բաուռի առաջարկը և շաս սոս պայքարում տանելով սկզբունքային հաղթանակ, մրցաշարն ավարտեց 11 հնարավորից 9 միավոր։

Գաբրիել Սարգսյան

Լևոն Արոնյան

Կարեն Ասրյան

Այսպիսով, Երևանցի 13-ամյա դպրոցական Գաբրիել Սարգսյանը նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, իսկ մեր մյուս պատանին՝ Լևոն Արոնյանը, գործակիցներով զիջելով Վալեխոյին, արժանացավ արծաթե մեդալի։ Ընդգծենք, որ հայ երկու շախմատիստներն էլ մրցաշարն ավարտեցին անպարտելի։ Արժե նաև նշել, որ առաջին մրցանակի հիմնական թեկնածու համարվող Բաուռն, որ եռամյա օլիմպիական խաղերում յուրաքանչյուր պատանի տարեկանների մրցաշարում երեք պարտություն կրեց։

Մինչև 16 տարեկանների մրցաշարի եզրափակիչ տուրում Կարեն Ասրյանը հաղթեց Պեժեշենկոյին (ԱՄՆ) և 8 միավորով 1-5-րդ տեղերը բաժանեց Գերոնի (Ֆրանսիա), Աստվածատրյանի (Հունգարիա), Մաքսի (Անգլիա) և Բախտաձեի (Վրաստան) հետ։ Գործակիցների հաշվարկով Ասրյանը արժանացավ արծաթե մեդալի՝ չնչին տարբերությամբ զիջելով չեմպիոն հռչակված Գերոնին։ Մեր մյուս մասնակիցներից Լևոնն Աղաջանյան, Լիլիթ Մկրտչյան, Դավիթ Պետրոսյան, Վարուժան Հակոբյան, Արթուր Չիբուխչյան 6,5-ական միավոր, Անի Աղաբեկյան, Նելլի Աղինյան 6-ական, Միքայել Նազարեթյան 5,5, Գևորգ Հարությունյան, Հռիփսիմե Մխիթարյան 5-ական միավոր։ Գ. Հ.

ՍԵՂԱՆԻ ԹԵՆԻՍ

Սկսվեց 3-րդ հուշամրցաշարը

Նոյեմբերի 4-ին «Դինամո» մարզադահլիճում սկսվեց նախկին ԽՍՀՄ-ի սեղանի թենիսի հավաքականի անդամ, զուգախաղերում ԽՍՀՄ-ի կրկնակի չեմպիոն, Եվրոպայի պատանիների անհաղթելի մրցաշարի չեմպիոն Գեղամ Վարդանյանի հիշատակին նվիրված սեղանի թենիսի 3-րդ հուշամրցաշարը։

Մրցաշարն անց է կացվում երկու՝ A և B մակարդակներով։ A խմբում մասնակցում են ուժեղագույն մարզիկները՝ 16 տղամարդ և 12 կին։

B խմբում մասնակցում են համեմատաբար թույլ և փոքր տարիքի մարզիկներ՝ 32 պատանի և 16 աղջիկ։

Մրցաշարին մասնակցում են Գյումրիի, Վանաձորի, Արցախի, Էջմիածնի և Երևանի փորձառու ու տաղանդավոր թենիսիստները։ Հաճելի անակնկալ է արցախցիների մասնակցությունը մրցաշարում։

Հուշամրցաշարի կազմակերպիչն է ՀՀ սեղանի թենիսի ֆեդերացիան՝ Ռոբերտ Աստվածատրյանի գլխավորությամբ։ Նա կոչ է անում սեղանի թենիսի երկրպագուներին, ովքեր ունեն թեկուզ չնչին հնարավորություն, հովանավորել պատանի թենիսիստներին։ Քանզի, ՀՀ սեղանի թենիսի հավաքականի վաստակավոր մարզիչ Վիգեն Ոսկանյանի ողջմամբ, պատանի տաղանդավոր թենիսիստները զրկված են աշխարհի տարբեր երկրներում (ներկայումս Ֆրանսիայում, Իսպանիայում, Շվեդիայում) կայացող մրցաշարերին մասնակցելու հնարավորությունից։ Գլխավոր մրցավարն է հանրապետական կարգի մրցավար Հրանտ Սահակյանը։

ՀԱՅԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ութնյակը շարունակում է պայքարը

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

Կայացան ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի խաղարկության 1/8 եզրափակիչի պատասխան հանդիպումները։

Գախաում տեղի «Զանգեզուրը» հյուրընկալել էր հանրապետության չեմպիոն «Փյունիկին»։ Երկու շաբաթ առաջ Երևանում տեղի ունեցած խաղում չեմպիոնը լուծել էր պայքարը շարունակելու իր առջև դրված խնդիրը։ Երևի դա էր պատճառը, որ այս անգամ խաղը հաճախ չգրանցվեց։ Ի տարբերություն Երևանյան հանդիպման (5:0), այս անգամ չեմպիոնը հաղթեց նվազագույն 2:1 հաշվով։ Արարատի «Ցեմենտը» ևս բարձր դասից ուժեղ ակումբների խմբի դասիչը, խոսր 4:1 հաշվով պարտության մատնելով Վանաձորի «Լոռիին»։ Աշտարակում «Կանաչ» երկրորդ անգամ ցախվամբից «Բաղդալովին», 5 գնդակ ավարկելով մրցակցի դարպասը և սեփականը թողնելով երկուսը։

Անակնկալ, ոչ ֆուտբոլային հաշիվ (12:1) գրանցվեց Գյումրիի «Շիրակի» և մայրաքաղաքի դինամոյականների մրցավեճում։ Գյումրեցիները, ինչպես երևում է, այս անգամ որոշել էին ապացուցել իրենց ռմբարկուական ունակությունները և, երկու խաղի արդյունքով հաղթելով 18:1, ևս շարունակում են պայքարը բաժակի մրցանակի համար։

«Արարատի» ֆուտբոլիստներն առաջին հանդիպման անցկացրեցին այս փուլում Աշտարակում հյուրընկալվելով տեղի «Դվինին»։ Տիտղոսավոր մրցակցին համար դժվար ստացված ուղեկցողներին այնուամենայնիվ, զիջեցին 2:3 հաշվով։

Բարձրագույն խմբի թիմերից ստորև միակ մնացած հանդես եկավ «Կոտայքը», որը Նոյեմբերյանում զիջեց «Աղնավուրին» (1:3)։ Այս պարտությունը, սակայն, աբովյանցիների համար ճակատագրական չէր, քանի որ առաջին խաղում նրանք հաղթել էին 3 գնդակի տարբերությամբ։

Դեռևս «բյուջեդարձմանը պար ծախելու» պայքարը շարունակում են նաև ԲԿՄԸ-ն և «Երևանը»։ Բանակայինները այդ խաղում ստացան այն տեղն մեջքարկելից հետո, որը տեղի ունեցավ «Դարաբաղի» հետ խաղում։ Դաշտում կողմերը չտեսան ծախսերում համար պարտաքացիներ զրկվեցին հետագա պայքարի իրավունքից։

Իսկ «Երևանը» այդպես էլ չհանդիպեց «Նախիջ»–«Կոտայք» զույգի հաղթողի հետ, քանի որ 2 թիմն էլ հրաժարվեցին հանդես գալ գավաթի խաղարկությունում։

Քառորդ եզրափակչի, առաջին եզրափակիչում կհանդիպեն հետևյալ զույգերը. «Փյունիկ»–«Կոտայք», «Երևան»–«Վան», «Ցեմենտ»–ԲԿՄԸ և «Շիրակ»–«Արարատ» և «Դվին» զույգի հաղթող։

ՇԱԽՄԱՏ

Վլադիմիր Հակոբյանը՝ Եվրոպայի առաջնության բրոնզե մեդալակիր

Հայաստանի չեմպիոն Վլադիմիր Հակոբյանը մեծ հաջողության հասավ Ֆրանսիայի Կապ դ՛ Ագդ քաղաքում ավարտված Եվրոպայի արագ շախմատի անհատական առաջնությունում։ Երրորդ տեղի համար անցկացված մրցախաղում պարտության մատնելով գրոսմայստեր Զբինեկ Հրաչեկին, Հակոբյանը նվաճեց բրոնզե մեդալ և 45.000 ֆրանկ դրամական մրցանակ։ Միկրոմրցախաղի երկու պարտիաներն էլ ավարտվեցին ոչ-ոքի, և նշանակվեցին լրացուցիչ հանդիպումներ։ Հայ գրոսմայստերը վերջիվերջո անցկացրեց մրցապայքարը և հաղթեց 1,5:0,5 (ընդհանուր (2,5:1,5) հաշվով։

Հակոբյանին դժվար է ընտրանավորել այս նոր նվաճման առիթով։ Մեր հայրենակիցը առաջ անցավ այնպիսի աշխարհահռչակ գրոսմայստերներից, ինչպիսին են Գելֆանդը, Շորթ, Աղամսը, Մոլոդոյը, Ագդայ փառաշվիլին, Էլվեստ...

Իսկ Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Անատոլի Կարպովը։ Նա եզրափակիչում մա երկու հանդիպումում էլ ոչ-ոքի ավարտեց խաղընկերոջ Լոքի վան Վելիի հետ, իսկ ապա 2:0 հաշվով հաղթեց լրացուցիչ պարտիաներում։ Կարպովը միաժամանակ ստացավ 100.000 ֆրանկ։ Լոկ Վելին բաժին հասավ երկրորդ մրցանակը՝ 65.000 ֆրանկ։

Գ. Հ.

Վահանյանն սկսեց հաղթանակներով

Գրոսմայստեր Ռաֆայել Վահանյանը, նախորդ տարիների նման, Քյոլնի «Փորց» ակումբի կազմում հանդես է գալիս Գերմանիայի շախմատի բունդեսլիգայի առաջնությունում։ Նոր սկսված հերթական մրցաշարում առաջին երկու տուրերում Վահանյանը տարավ երկու հաղթանակ։

Վերհիշելով օլիմպիադան...

Շախմատասերները հնարավորություն ունեն վերապրելու Երևանյան համաշխարհային օլիմպիադայի մանրամասները, վերախաղարկելու այդ խոշորագույն փառատոնի բոլոր պարտիաները, դիտելու գրոսմայստերների ու վարպետների լուսանկարներն ու ծաղրանկարները, ծանոթանալու տեղեկատվական լուրերին։ Այս ամենը տեղ են գտել շախմատի 32-րդ համաշխարհային օլիմպիադայի հատուկ տեղեկագրի 15 համարներում, որոնք վաճառվում են Տ. Պետրոսյանի անվան Հայաստանի շախմատիստի կենտրոնական տանը և հանրապետության հրապարակում գտնվող գրախանութում։ Այստեղ կարելի է ձեռք բերել նաև «Կասպարովի 100 գոհարերությունները» գրույկը, որտեղ զետեղված են աշխարհի չեմպիոնի ամենագեղեցիկ գոհարերությունները, նրա ուշագրավ ծեավկերտումները շախմատի մասին, հանրահայտ գրոսմայստերների կարծիքները Գարիի մասին, Կասպարովի ընտանեկան լուսանկարներ։

Շախմատային զբոսաշրջիկները կմեկնեն Հոլանդիա

Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի նախաձեռնությամբ կազմակերպվում է շախմատային զբոսաշրջիկների խմբի այցելություն Հոլանդիա, որտեղ դեկտեմբերի երկրորդ կեսին անցկացվելու է Գրոնինգենի նշանավոր ավանդական փառատոնը։ Շախմատասերները, հնարավորություն կունենան անմիջականորեն հետևել մրցաշարի ընթացքին։ Այստեղ Հայաստանի չեմպիոն Վլադիմիր Հակոբյանը կմրցի այնպիսի հռչակավոր գրոսմայստերների հետ, ինչպիսիք են Վիկտոր Կորչնոյը, Նայջել Շորթը, Յան Թիմմանը, Բորիս Գելֆանդը, Ալեքսանդր Շիրովը, Իվան Սոկոլովը, Պյոտր Սվիդլերը, Լոկ վան Վելին, Ջոն Հոդսոնը։

Շախմատային զբոսաշրջիկների խումբը Երևանից Ամստերդամ կմեկնի դեկտեմբերի 17-ին։

Գ. Հ.

Հեծանվորդները որոշեցին ուժեղագույններին

«Հայաստան» ՄՄ հեծանվահրապարակում, նոյեմբերի 1-3-ը անցկացվեց հեծանվային սպորտի հանրապետության առաջնությունը, որին մասնակցեցին 44 մարզիկներ։ Մրցասպարեզ էին դուրս եկել «Հայաստան» ՄՄ, «Աշխատանքային հերթափոխ» ՄԸ, գիտության և կրթության նախարարության օլիմպիական հերթափոխի մարզադպրոցի և ԶԻՄՄ-ի ներկայացուցիչները։ Մի շարք մրցաձևերում հանդես եկան հանրապետության ուժեղագույն հեծանվորդներից կազմված հավաքական թիմերը։

Այսպես, 3 երջանով դուրս գալով թիմային մրցավազքի մեծահասակների պայքարում հաղթեց ուժեղագույն կազմ հավաքած թիմը, հանձինս Արսեն Ղազարյանի, Սամվել Վարդազարյանի (երկուսն էլ գիտ. և կրթ. նախարարության ՕՀՄ) և Կարեն Սողոյանի («Աշխատանքային հերթափոխ» ՄԸ), որի արդյունքն էր 53,1 վրկ։ Երիտասարդների նույն մրցաձևում լավագույն արդյունքը՝ 54,56 վրկ գրանցեցին երիտասարդական հավաքականի անդամները (Ռոբերտ Դյակով—«Աշխ. հերթ.», Արսեն Գալստյան—«Աշխ. հերթ.» և Արմեն Գյոզալյան—գիտ. և կրթ. նախարարության ՕՀՄ)։ Պատանիների մրցավեճում 56,40 վրկ արդյունքով հաղթեց «Հայաստան» ՄՄ թիմը։ Այն ներկայացնում էին Արման Ավետիսյանը, Վայե Խաչատրյանը և Արամ Շահինյանը։

Խմբակային վազքում մրցակցությունից դուրս էին Գրիգոր Գրիգորյանը («Հայաստան» ՄՄ) մեծահասակների, Արմեն Գյոզալյանը՝ երիտասարդների պայքարում և պատանիներից Արման Ավետիսյանը։

4 կմ-ոց թիմային մրցավազքին մեծահասակների թիմը չմասնակցեց։ Այս մրցաձևի երիտասարդների պայքարում լավագույն արդյունքը՝ 4 րոպե 55,20 վրկ, ցույց տվեց Արմեն Գյոզալյանից, Ստեփան Ֆեվրալևից (գիտ. և կրթ. նախարարության ՕՀՄ), Ռոբերտ Դյակովից և Արսեն Գալստյանից կազմված թիմը։

Պատանիների 3 կմ թիմային մրցավազքում ուժեղագույն հայտը ներկայացնում էր «Հայաստան» ՄՄ-ը։

80 երջան 16 միջանկյալ վերջնագծով խմբակային վազքում բուս տարիքային խմբերի հաղթեցին Արսեն Ղազարյանը (43 միավոր) և Արսեն Գալստյանը (33 ծ)։ Պատանիները հանդես եկան 40 երջան 8 միջանկյալ վերջնագծով մրցավազքում։ Իր մրցակիցներին 39 միավորով երջանցեց Վայե Խաչատրյանը։

Առաջնությունը լավ էր կազմակերպված։ Իսկ փակման արարողության ժամանակ մրցաշարի ամենափոքր մասնակից 13-ամյա Արման Ավետիսյանը պարգևատրվեց խոստմնալից մարզիկի համար նախատեսված հեծանվային սպորտի ֆեդերացիայի և հանրապետական սպորտ վարչության հատուկ մրցանակով։

Հ. Ն.

ԱԳԳ օրաթերթի համակարգչային ծառայությանը կարող եք դասվիրել

Գովազդների
Բրոշյուրների
Լոգոտիպերի
Անցաթղթերի
Կնիքների
Բլանկների
Հրավիրատոմսերի
Ֆիրմային ոճի
Օրացույցների
Այցետոմսերի
Բուկլետների
Գրքերի
ձեւավորում

Հասցեն՝ Երեւան, Հանրապետության 47
հեռ. 581841

Աշխատանքները կկատարվեն Apple Macintosh, LaserMaster 1200 համակարգով

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, ավտոտնակով, Արաբկիրի փողոցում:

ՀԵՌԱԽՈՍՆԵՐ՝ 25-11-87, 58-18-41

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վարձով տրվում է ավտոտնակ Ֆիրդուսի փողոցի հարեւանությամբ

Հեռ. 581841, 524011

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

լորի վանդակներ նախատեսված մինչեւ 5000-ի համար:

Զանգահարել 58.18.41, ժամը 14-ից հետո:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

■ Մատչելի գներով եւ հաստատ մեթոդով պարապում եմ մաթեմատիկա բոլոր տարիքի դպրոցականների հետ:
■ Կատարվում են ռուսլյալ թարգմանություններ անգլերեն լեզվից:

Զանգահարել 581841

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ-ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Կատարում է հրատարակչական-տպագրական զանազան արտադրանքի պատվերներ (գրքեր, թերթեր, , հանդեսներ եւ այլն).

Իրականացնում է համակարգչային մուտքագրում, էջադրում, էջերի ձեւավորում.

Իսահակյան 28, հեռ. (3742) 52-64-06, 52-85-30
Email:nt@nt.arminco.com

Եթե դուք ցանկանում եք ապահով դահել եւ դահպանել ձեր թանկարժեք իրերը եւ փաստաթղթերը,

Գ Ի Մ Ե Ք

ԿՐԵԴԻՏ-ԵՐԵՎԱՆ

Բ Ա Ն Կ

Բանկը ձեզ կարող է տրամադրել մետաղյա դահոցներ եւ իհարկե երաշխավորել հանձնված իրերի գաղտնիությունն ու ապահովությունը:

«ԲԻԶՆԵՍ-ՏՈՒՐ»-ը

հրավիրում է

ԵՐԵՎԱՆ-ՍՏԱՄԲՈՒԼ-ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ

Դիմել՝ «Էրեբունի» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, 415 սենյակ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան Նորքի IV զանգվածում:

ՀԵՌԱԽՈՍ 63-20-39

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԿԱՄ ՓՈԽԱՆԱԿՎՈՒՄ Է

սեփականացրած խանութ 120 քմ:

Հեռ՝ 53-17-73, 53-10-17

Խորոված-1200-1500 դր **Նախապես դասվիրելով**

556 345
571 544
ՆՈՐ ՍԵՐՎԻՍ

Քյաբաբ-500 դր **Նոր Սերվիսին**

ԱՄԵՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 11:00-22:00

կտեսնեք

Ոգելից եւ ոչ ոգելից **խորովածը Վաքսուն**

ԱՄԵՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 11:00-22:00

ռոդերից

խմիչքներ, հյութեր **Սեղանին**

«ՆՈՐ ՍԵՐՎԻՍ»
ԱՆՏԻ ՍԱՆՈՒԿՅԱՆ Փ.
ԱՅԳԻ
ԱՇՈՏԱՇԱՏ Փ.
ՏՈՒՆՈՒՆՑՅԱՆ

ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ՀԱՎԵԼՅԱԼ ՎՃԱՐԻ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրատարակչությունների կողմից լիազորված «Ուսում» դեսական ձեռնարկությունը հայտարարում է 1996–97 ուս. տարվա II կիսամյակի դասագրքերի բաժանորդագրությունը:

Բաժանորդագրությունը կընթանա մինչեւ ս/թ դեկտեմբերի 20-ը:

Գրքի անվանումը	Դասիչը	Գինը (դրամ)
1. Մաթեմատիկա 1-ին դաս. 2-րդ մաս	0062	580
2. Մաթեմատիկա 2-րդ դաս. 2-րդ մաս	0063	580
3. Մայրենիի ընթերցարան 1-ին դաս.	0050	570
4. Մայրենիի ընթերցարան 2-րդ դաս. 2-րդ մաս	0064	600
5. Մայրենիի ընթերցարան 3-րդ դաս. 2-րդ մաս	0065	600

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:

Հեռախոսներ՝ 58-18-41, 52-30-56

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (ընդհ. մակ.՝ 95 քմ, բնակ. մակ.՝ 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում, ունի վերնահարկ (45 քմ) Ընդհանուր մակ.՝ 140 քմ, Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ):

Հեռախոսներ 34-25-86 տուն. 58-18-41 աշխ (ժ 13:00-18:00)

ALLIANCE Co. Ltd.

ԱԼԻԱՆՍ ՍՊԸ

«Ալիանս» ՍՊԸ-ը արդյունաբերական ձեռնարկություններին, կազմակերպություններին, հիմնարկներին եւ ֆիզիկական անձանց առաջարկում է իր ծառայությունը, շուկայական համեմատությամբ մատչելի գներով վաճառել ներմուծված հիմնական ապրանքատեսակները.

№	Անվանումը	Չափի միավորը	Վաճառքի գինը (դրամ)
1.	Պոլիէֆիր ԼԱՔ հա. 1040 իր կոմպոնենտներով (համապատասխանում է ռուսական ստանդարտին)	15 կգ բալոն	18252
2.	Ալիֆրային խեժ		573
3.	Սեվարաթուղթ կավճապատված, 300 գր/մ, թերթերով, 70X100 սմ	1 կգ գալոն	5050 85
4.	Պարկետի լաք (լուծիչով)	1 կգ	750
5.	Չյութ № 4	(155 կգ) 1 կգ	1800
6.	Ացետոն 99.98 տոկոս	գալոն	20000
7.	Պաստի ջրաներկ «Կավե»	20 կգ	5050
8.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	գալոն	1435
9.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	կվարտա	1600
10.	Սինթետիկ ներկ, սպիտակ	կվարտա	2175
11.	Նիտրո ներկ (սեւ, սպիտակ)	գալոն	
12.	Անտիֆրիզ		1750
13.	Նիտրո ներկ, կանաչ, կարմիր, կապույտ, դեղին	կվարտա 1 հատ	66100
14.	Պատուհան պլաստմասսայից		1290 ԱՄՆ դոլար
15.	Օֆսեթ (կանաչ) 84 սմ լայն. 68 գր/մ	1 տ.	

Հասցե՝ Տպագրիչների 9, բն. 36
Հեռ. 52.16.00, 58.98.49, 52.93.90 Ֆաքս 56-51-02 AT&T 151-718

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն միջանկյալ 250 քմ այգիով (մեկը՝ 5 սենյակով, կրկնակի խոհանոց, լողարան, զուգարան շքեղ վերանորոգված), մյուսը՝ 80 քմ նկուղ-ավտոտնակով եւ բնակելի երկու հարկով (առանց ներքին հարդարանքի) «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ):

Զանգահարել 27-22-57 (ժամը 10:00-17:00) կամ 58-33-26 (ժամը 18:00-ից հետո).

KUMTEL

KF 3020
PRINCESS OVEN

Հզորություն	2 x 650 վտ = 1300 վտ
Լարում	220 վ ± 10 :
Քաշը	10800 գ
Չափերը	535 մմ x 357 մմ x 437 մմ

GALERI MUZAFFER ֆիրման ներկայացնում է

«ԿՈՒՍՏԵԼ»

Ֆիրմայի արտադրության էլեկտրական փուռ, ժամանակի եւ ջերմաստիճանի ավտոմատ կարգավորումով 0°C - 300°C-ի սահմաններում: Թխվածքը տաքացվում է վերեւից եւ ներքեւից: Ներքին մակերեւույթը էմալապատված է: Առջեւի դուռը դասրաստված է ջերմակայուն ապակուց

Թուրքիա, Ռիզե, Կազզիմ Կարաբեքիր փողոց
Հեռ. (0464) 217 13 62
217 28 92
Ֆաքս (0464) 217 28 92

hotel asnur

Ցանկացողները կարող են օգտվել այս բավականին զեղչ գներով հյուրանոցից:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 2218. Տպաքանակը 4000. Ստորագրված է տպագրության 4. 11. 1996. Գինը 75 դրամ